Wójt Gminy Lisków

Załącznik Nr 2
do Uchwały Nr XV/150/2020
Rady Gminy Lisków
z dnia 30 stycznia 2020 roku

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY LISKÓW

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Autorzy opracowania:

mgr inż. arch. Danuta Wysocka-Stachowiak

mgr Jadwiga Koryńska

mgr inż. Beata Karkowska

mgr inż. arch. Tymon Stachowiak

Lisków 2017 – 2018 - 2019 rok

SPIS TREŚCI

		Str.
5.1.	**Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego, uwzględniające bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę, o którym mowa w ust. 1 pkt 7 lit. d:**	3
5.1.1.	Kierunki kształtowania struktury funkcjonalno - przestrzennej gminy	4
5.1.1.1.	Kierunki rozwoju zabudowy mieszkaniowej.	4
5.1.1.2.	Kierunki rozwoju zabudowy usługowej.	4
5.1.1.3.	Kierunki rozwoju zabudowy obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz usług	6
5.1.1.4.	Kierunki rozwoju obszarów i terenów górniczych	7
5.1.1.5.	Kierunki rozwoju terenów produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych oraz gospodarstwach leśnych i rybackich	7
5.1.1.6.	Kierunki rozwoju terenów rolnictwa	8
5.1.2.	Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów wynikające z audytu krajobrazowego	8
5.1.3.	Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów uwzględniające bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę	9
5.2.	**Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy, uwzględniające bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę, o którym mowa w ust. 1 pkt 7 lit. d:**	9
5.2.1.	Tereny wielofunkcyjnej zabudowy wiejskiej	11
5.2.2.	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	11
5.2.3	Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej	12
5.2.4.	Tereny zabudowy usługowej	12
5.2.5.	Tereny zabudowy usługowej – oświata	13
5.2.6.	Tereny sportu i rekreacji	13
5.2.7.	Tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów	14
5.2.8	Tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz usług	14
5.2.9.	Obszary i tereny górnicze	15
5.2.10.	Tereny produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych oraz gospodarstwach leśnych i rybackich	15
5.2.11.	Tereny lasów	15
5.2.12.	Tereny cmentarzy	16
5.2.13.	Tereny wód powierzchniowych śródlądowych	16
5.2.14.	Tereny upraw rolnych oraz tereny łąk i pastwisk	16
5.2.15.	Tereny obsługi technicznej gminy	16
5.2.16.	Obszary wyłączone spod zabudowy	17
5.3.	**Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk**	17
5.4.	**Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej**	21
5.5.	**Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej**	26
5.5.1.	Kierunki rozwoju systemów komunikacji	26
5.5.1.1.	Drogi	26
5.5.1.2.	Komunikacja rowerowa	27
5.5.2.	Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej	27
5.6.	**Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym**	29
5.7.	**Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1 ustawy**	30
5.8.	**Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary przestrzeni publicznej**	30
5.9.	**Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne**	30

5.10. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej 30
5.11. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych 31
5.12. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny 31
5.13. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady 31
5.14. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji 31
5.15 Obszary zdegradowane 31
5.16. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych 31
5.17. Obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie 31
5.18. Obszary, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu. 32
6. UZASADNIENIE I SYNTEZA ZMIANY STUDIUM 32

5. DZIAŁ PIĄTY – KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY

5.1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego, uwzględniające bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę, o którym mowa w ust. 1 pkt 7 lit. d.

Strategiczne cele i kierunki rozwoju gminy

W Strategii rozwoju Gminy Lisków na lata 2014 – 2020 określono i wizję rozwoju gminy i trzy podstawowe cele strategiczne, operacyjne i działania na rzecz rozwoju gminy. Wskazano następujące cele strategiczne:

- aktywny kapitał ludzki,
- nowoczesna infrastruktura,
- adaptacyjna gospodarka.

Cele te są komplementarne z celami określonymi w Strategii Województwa Wielkopolskiego do roku 2020, Wielkopolskim Regionalnym Programie Operacyjnym na lata 2014 – 2020, Strategią Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej, w skład, której wchodzi gmina Lisków.

Celom strategicznym przypisano cele operacyjne:

1.1. Dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy oraz wzrost zaangażowania społecznego.
1.2. Budowa kapitału społecznego na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.
1.3. Promowanie zdrowego stylu życia i zwiększenie stanu świadomości i kultury zdrowotnej.
1.4. Wzmocnienie potencjału administracji publicznej.
1.5. Poprawa jakości infrastruktury drogowej.
1.6. Poprawa jakości infrastruktury sieciowej.
1.7. Wsparcie rozbudowy infrastruktury społeczeństwa informatycznego oraz budowa instalacji odnawialnych źródeł energii.
1.8. Modernizacja infrastruktury społecznej.
1.9. Poprawa ładu przestrzennego oraz wzrost poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.
1.10. Realizacja obiektów infrastruktury społecznej w technologii budownictwa energooszczędnego.
1.11. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej.
1.12. Wzrost konkurencyjności produktów i usług na rynku lokalnym.

Zatem w Studium przyjmuje się, że generalnym celem rozwoju gminy, nawiązującym do Strategii, jest zapewnienie mieszkańcom warunków umożliwiających wzrost poziomu życia przy jednoczesnej ochronie walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz zachowania ładu przestrzennego.

Z tak sformułowanego celu generalnego wypływają następujące cele główne:

- Ochrona walorów środowiska przyrodniczego.
- Ochrona walorów środowiska kulturowego.
- Zwiększenie atrakcyjności i walorów wypoczynkowych i rekreacyjnych gminy.
- Rozwój bazy i zaplecza dla sportu, turystyki, wypoczynku i rekreacji.
- Rozwój budownictwa mieszkaniowego.
- Rozwój usług społecznych, zarówno podstawowych jak i ponadpodstawowych.
- Tworzenie warunków dla rozwoju szeroko rozumianej działalności gospodarczej.

- Wspieranie rozwoju proekologicznych źródeł energii.
- Tworzenie preferencji dla racjonalnego wykorzystania rolniczej przestrzeni produkcyjnej.
- Efektywne wykorzystanie istniejącej sieci dróg i infrastruktury technicznej.
- Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej.

Główne funkcje gminy.

Główną funkcją gminy Lisków jest funkcja rolnicza. Z przeprowadzonej diagnozy stanu istniejącego gminy Lisków, z analizy uwarunkowań przyrodniczych, kulturowych społecznych, gospodarczych wynika, że należy kontynuować rozwój wszystkich dotychczasowych funkcji gminy. Jednocześnie należy wzmocnić rozwój funkcji rynkowych i nierynkowych towarzyszących funkcjom wiodącym w celu wzmocnienia obszarów wiejskich.
Kształtowanie wielofunkcyjnej uporządkowanej przestrzeni, zgodnie z przyjętymi kierunkami zagospodarowania przestrzennego pozytywnie wpłynie na procesy rozwojowe wsi oraz wzmocni elementy struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy.

5.1.1. Kierunki kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy.

5.1.1.1. Kierunki rozwoju zabudowy mieszkaniowej.

Przyjmując za cel generalny rozwoju gminy: zapewnienie mieszkańcom warunków umożliwiających wzrost poziomu życia przy jednoczesnej ochronie walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz zachowaniu ładu przestrzennego i założeniu rozwoju budownictwa mieszkaniowego – zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju – w niniejszym Studium uznano za celowe wyznaczenie potencjalnych terenów dla lokalizacji zabudowy mieszkaniowej we wszystkich miejscowościach gminy.

Przy wyborze terenów dla rozwoju funkcji mieszkaniowych na terenie gminy, kierowano się następującymi przesłankami:
- brak przydatności dla potrzeb rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- wyłączenie z zabudowy cennych przyrodniczo obszarów dolin rzecznych i cieków wodnych,
- ograniczanie przeznaczania gleb chronionych na cele budowlane,
- możliwość wyposażenia w infrastrukturę techniczną,
- dostępność komunikacyjna i powiązanie układu z siecią dróg ponadpodstawowych,
- konieczność scalania rozproszonej zabudowy zagrodowej poprzez uzupełnienia plombowe,
- ochrona krajobrazu wiejskiego wsi poprzez zachowanie ciągów, charakteru i skali zabudowy,
- preferowanie rozwoju zwartych układów osadniczych umożliwiających racjonalne wykorzystanie infrastruktury technicznej,
- wyłączenie z zabudowy terenów położonych w granicach stref oddziaływania elektromagnetycznego, wzdłuż linii napowietrznych średniego napięcia.
- wyłączenie z zabudowy terenów położonych w granicach strefy kontrolowanej wzdłuż istniejącego gazociągu wysokiego ciśnienia,
- wyłączenie z zabudowy terenów położonych w granicach strefy bezpieczeństwa wzdłuż istniejącego ropociągu paliwowego.

Przejawia się to w następujących formach:
- **Wielofunkcyjna zabudowa wiejska (RM)** – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i zabudowa zagrodowa z dopuszczeniem możliwości prowadzenia działalności gospodarczej – realizowana przez inwestorów, w wyznaczonych pasach zabudowy, we wszystkich wsiach gminy, z dopuszczeniem lokalizacji towarzyszących nieuciążliwych usług i nieuciążliwej drobnej wytwórczości (przez nieuciążliwe usługi oraz nieuciążliwą drobną wytwórczość – możliwe do zlokalizowania na tym terenie - rozumie się takie przedsięwzięcia, których uciążliwości nie wykraczają poza teren prowadzonej działalności usługowej oraz nie są one zaliczone do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko). Zakłada się również, iż tereny zabudowy zagrodowej wykorzystywane będą dla potrzeb rozwoju agroturystyki, na bazie istniejącego siedliska. Dopuszcza się również we wsi Lisków zabudowę zamieszkania zbiorowego m.in.: internat, dom dziecka, dom rencistów i dom zakonny. Niniejsze Studium dopuszcza możliwość dalszego funkcjonowania, jak i rozbudowy istniejących samotniczych zagród, zlokalizowanych poza wyznaczonymi na rysunku Studium strefami zabudowy.
- **Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna (MN) –** realizowana na terenach przeznaczonych pod skoncentrowane budownictwo jednorodzinne oraz realizowana samodzielnie na wyznaczonych na rysunku Studium obszarach, z dopuszczeniem wprowadzenia nieuciążliwych usług podstawowych obsługujących tę zabudowę, przez które rozumie się usługi, które uzupełniają zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, a ich uciążliwości nie wykraczają poza teren

prowadzonej działalności usługowej oraz nie są zaliczone do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

- **Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna (MW)** – realizowana na terenach w miejcowości Lisków.

Rozmieszczenie:
- terenów wielofunkcyjnej zabudowy wiejskiej **(RM)**,
- terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (**MN**),
- terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (**MW**),

zostało pokazane na rysunku Studium – Kierunki zagospodarowania przestrzennego.

Dla planowanego w Studium programu mieszkaniowego uznaje się za konieczne:

- Objęcie ochroną krajobrazu wiejskiego wsi poprzez zachowanie ciągów, charakteru i skali zabudowy.
- Preferowanie na terenach Liskowa, Zakrzyna, Strzałkowa, Ciepielewa, Trzebieni, Żychowa i Madalina, rozwoju zwartych układów osadniczych, umożliwiających racjonalne wykorzystanie infrastruktury technicznej.
- Scalanie rozproszonej zabudowy zagrodowej poprzez uzupełnienia plombowe.
- Rozbudowę układu komunikacyjnego dla potrzeb ustalonego w Studium programu budownictwa skoncentrowanego.
- Rozbudowę podstawowych sieci infrastruktury technicznej, w tym przede wszystkim rozwiązanie problemu odprowadzania ścieków.
- Rozwój usług podstawowych we wszystkich miejscowościach gminy, a przede wszystkim na terenach budownictwa skoncentrowanego.

5.1.1.2. Kierunki rozwoju zabudowy usługowej.

Wyposażenie gminy w usługi jest zróżnicowane. Obserwuje się koncentrację usług w ośrodku centralnym – Liskowie oraz we wsi Zakrzyn, Strzałków i Ciepielew. W pozostałych wsiach wyposażenie to należy uznać za niewystarczające.

Przy wyborze terenów dla rozwoju funkcji usługowych na terenie gminy, kierowano się następującymi przesłankami:
- możliwość wykorzystania miejscowej siły roboczej,
- stworzenie nowych miejsc pracy,
- zmniejszenie bezrobocia,
- poprawę atrakcyjności inwestycyjnej gminy, co w konsekwencji doprowadzi do zwiększenia dochodów budżetu gminy z tytułu wnoszonych opłat i podatków,
- możliwość wykorzystania zapotrzebowania na usługi mieszkańców gmin ościennych,
- brak przydatności dla potrzeb rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- wyłączenie z zabudowy cennych przyrodniczo obszarów dolin rzecznych i cieków wodnych,
- ograniczanie przeznaczania gleb chronionych na cele budowlane,
- możliwość wyposażenia w infrastrukturę techniczną,
- dostępność komunikacyjna i powiązanie układu z siecią dróg ponadpodstawowych.

Tak przyjęte zasady pozwoliły określić najbardziej korzystne tereny dla rozwoju usług. Są nimi tereny położone przede wszystkim w sąsiedztwie drogi wojewódzkiej.

Rozmieszczenie:
- terenów zabudowy usługowej (**U**),
- terenów zabudowy usługowej - usług oświaty (**UO**),
- terenów sportu i rekreacji (**US**),

zostało pokazane na rysunku Studium – Kierunki zagospodarowania przestrzennego.

Dla planowanego w Studium programu rozwoju usług uznaje się za konieczne:

- Lokalizację obiektów i urządzeń, wyznaczanie tras komunikacyjnych, przy założeniu pełnego poszanowania walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego.
- Uzupełnienie sieci obiektów handlowych w poszczególnych wsiach gminy.
- Zwiększenie ilości usług medycznych.
- Tworzenie warunków dla podnoszenia kwalifikacji zawodowych rolników.
- Wspieranie rozwoju usług otoczenia biznesu (filie banków, instytucje ubezpieczeniowe i konsultingowe).
- Tworzenie, w miarę potrzeb, sieci punktów filialnych biblioteki gminnej.
- Podnoszenie bezpieczeństwa publicznego, w tym dzieci i młodzieży.
- Podnoszenie standardu wyposażenia szkół.
- Rozwój centrum sportowego (ogólnodostępne boisko sportowe, korty tenisowe itp.).

- Utrzymanie i wspieranie sieci Ochotniczych Straży Pożarnych,
- Utrzymanie i wspieranie towarzystw upowszechniających kulturę.
- Wykorzystanie lasów dla celów rekreacyjnych i turystycznych (turystyka piesza i rowerowa),
- Rozbudowę układu komunikacji pieszo-rowerowej dla potrzeb rozwoju turystyki pieszo-rowerowej.
- Wspieranie rozwoju agroturystyki na terenie gminy, jako zaplecza noclegowego dla osób zainteresowanych wykorzystaniem w celach rekreacyjnych i turystycznych walorów przyrodniczych gminy.
- Rozbudowę układu komunikacyjnego dla potrzeb prowadzenia w miarę bezkolizyjnego transportu.
- Rozbudowę podstawowych sieci infrastruktury technicznej, w tym przede wszystkim rozwiązanie problemu odprowadzania ścieków.
- Przestrzeganie rygorów określonych w ocenach oddziaływaniach na środowisko i decyzjach administracyjnych.
- Podjęcie działań na rzecz promocji i reklamy gminy w celu zainteresowania potencjalnych inwestorów.

5.1.1.3. Kierunki rozwoju zabudowy obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz usług.

Dla każdej gminy istotne jest aby osiągnęła ona dostateczne wpływy do budżetu, co umożliwia wykonanie przez nią zadań, określonych w ustawie o samorządzie gminnym, na rzecz całej wspólnoty gminnej. Stąd istotne jest aby w Studium wyznaczyć tereny dla rozwoju szeroko rozumianej działalności gospodarczej, co z kolei prowadzi do skupienia na terenie gminy potencjału inwestycyjnego, zmniejszenia bezrobocia, a w konsekwencji również zwiększenia wpływów do budżetu.

Przy wyborze terenów dla rozwoju funkcji produkcyjnych na terenie gminy kierowano się następującymi przesłankami:

- możliwość wykorzystania miejscowej siły roboczej,
- stworzenie nowych miejsc pracy,
- zmniejszenie bezrobocia,
- poprawę atrakcyjności inwestycyjnej gminy, co w konsekwencji doprowadzi do zwiększenia dochodów budżetu gminy z tytułu wnoszonych opłat i podatków,
- brak przydatności dla potrzeb rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- wyłączenie z zabudowy obszarów dolin rzecznych i cieków wodnych,
- ograniczanie przeznaczania gleb chronionych na cele budowlane,
- niekolizyjność z zabudową mieszkaniową,
- niekolizyjność z zabudową o walorach kulturowych,
- możliwość wyposażenia w infrastrukturę techniczną,
- dostępność komunikacyjna i powiązanie układu z siecią dróg ponadpodstawowych.

Rozmieszczenie:

- terenów obiektów produkcyjnych, składów i magazynów (**P**),
- terenów obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz usług (**PU**),

zostało pokazane na rysunku Studium – Kierunki zagospodarowania przestrzennego.

Dla planowanego w Studium programu rozwoju terenów produkcji, składów i magazynów oraz usług uznaje się za konieczne:

- Lokalizację obiektów przy założeniu pełnego poszanowania walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego.
- Rozbudowę układu komunikacyjnego dla potrzeb prowadzenia w miarę bezkolizyjnego transportu ciężkiego.
- Rozbudowę podstawowych sieci infrastruktury technicznej, w tym przede wszystkim rozwiązanie problemu odprowadzania ścieków.
- Przestrzeganie wymogów określonych w ocenach oddziaływaniach na środowisko i decyzjach administracyjnych.
- Podjęcie działań na rzecz promocji i reklamy gminy w celu zainteresowania potencjalnych inwestorów.

5.1.1.4. Kierunki rozwoju obszarów i terenów górniczych.

Na terenie gminy w wyniku prowadzonych prac poszukiwawczych udokumentowano złoża piasków i żwiru.

W Systemie Gospodarki i Ochrony Bogactw Mineralnych MIDAS PIG wymienione zostały następujące **złoża:**

- Dębniałki II – (Dębniałki, kopalina pospolita kruszywo naturalne, leśny),
- Dębniałki III – (Dębniałki, kopalina pospolita kruszywo naturalne, leśno-wodny),
- Józefów – (Józefów, kopalina pospolita kruszywo naturalne, rolniczy),
- Małgów – (Małgów, dz. nr 175/1, kopalina pospolita kruszywo naturalne, leśny),
- Małgów II – (Małgów, dz. nr 176,177, kopalina pospolita kruszywo naturalne, rolniczo-wodny),
- Swoboda 1 – (Swoboda, kopalina pospolita kruszywo naturalne, leśny),
- Swoboda 2 – (Swoboda, kopalina pospolita kruszywo naturalne, rolniczo-leśny),
- Swoboda 3 – (Swoboda, kopalina pospolita kruszywo naturalne, leśno-wodny),
- Swoboda 4 – (Swoboda, cz. dz. nr 121/2, 122, 123, kopalina pospolita kruszywo naturalne, leśno-wodny),
-Swoboda DK – (Swoboda, kopalina pospolita kruszywo naturalne),
- Swoboda 5 – (Swoboda, kopalina pospolita kruszywo naturalne, leśno-wodny).

Na terenie gminy Lisków wyznaczone są następujące **obszary górnicze** wg portalu MIDAS Państwowego Instytutu Geologicznego:

L. p.	Nazwa przestrzeni	Nr w rejestrze	Status	Położenie	Złoże	Data wyznaczenia
1.	Swoboda - 4	10-15/7/501	zniesiony	Swoboda dz.121/2, 122, 123	Swoboda - 4	2009-07-20
2.	Swoboda - 5	10-15/7/554	aktualny	Swoboda	Swoboda - 5	2009-12-07
3.	Dębniałki III	10-15/7/558	aktualny	Dębniałki dz. 18, 19/2	Dębniałki III	2010-04-19
4.	Dębniałki II	XII/1/48	zniesiony	Koźminek	Dębniałki II	1998-07-02
5.	Małgów	10-15/1/54	zniesiony	Małgów dz. 175/1	Małgów	2000-05-09
6.	Swoboda-1	10-15/5/305	zniesiony	Swoboda	Swoboda-1	2005-05-23
7.	Swoboda-2	10-15/6/471	zniesiony	Swoboda	Swoboda-2	2009-02-10
8.	Małgów I	10-15/6/481a	aktualny	Małgów Kol. dz. 175/1	Małgów	2014-12-04
9.	Małgów	10-15/6/481	zniesiony	Małgów Kol. dz. 175/1	Małgów	2009-03-09
10	Swoboda DK	10-15/11/1053	aktualny	Swoboda	Swoboda DK	2017-03-06
11	Swoboda 4 a	10-15/7/501 a	aktualny	Swoboda 118, 119, 120, 121/2, 122, 123	Swoboda 4 a	2018-02-12

Dla złoża „Małgów II" w miejscowości Małgów opracowana została dokumentacja geologiczna w kat. C_1 zawierająca ustalenia zasobów kruszywa naturalnego (piaski) do celów budowlanych i drogowych. Dokumentacja ta została zatwierdzona przez Starostę Kaliskiego Decyzją OŚ.6528.0002.2016 z dnia 23.06.2016 r.

Powierzchnia złoża „Małgów II" zajmuje część działek nr 176 i 177 i wynosi 1,9322 ha.

Do Studium zgłoszono wnioski dotyczące eksploatacji powierzchniowej dla złóż, które będą wymagały udokumentowania: we wsi Swoboda, Józefów, Małgów Kolonia i Madalin.

Na terenach eksploatacji powierzchniowej należy:

- prowadzić eksploatację kruszywa zgodnie z warunkami określonymi w koncesji na wydobycie,
- sukcesywnie przeprowadzać rekultywację terenów poeksploatacyjnych.

Rozmieszczenie obszarów i terenów górniczych (**PG**) zostało pokazane na rysunku Studium – Kierunki zagospodarowania przestrzennego.

5.1.1.5. Kierunki rozwoju terenów produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych oraz gospodarstwach leśnych i rybackich (RU).

Przy wyborze tych terenów na obszarze gminy kierowano się następującymi przesłankami:

- możliwość wykorzystania miejscowej siły roboczej,
- stworzenie nowych miejsc pracy,
- zmniejszenie bezrobocia,
- zwiększenie dochodów budżetu gminy z tytułu wnoszonych opłat i podatków,
- wyłączenie z zabudowy obszarów dolin rzecznych i cieków wodnych,
- niekolizyjność z zabudową mieszkaniową,
- możliwość wyposażenia w infrastrukturę techniczną,
- dostępność komunikacyjna i powiązanie układu z siecią dróg ponadpodstawowych.

Rozmieszczenie terenów produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych oraz gospodarstwach leśnych i rybackich (**RU**) zostało pokazane na rysunku Studium – Kierunki zagospodarowania przestrzennego.

Dla planowanego w Studium programu rozwoju terenów produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych oraz gospodarstwach leśnych i rybackich uznaje się za konieczne:

- Lokalizację obiektów przy założeniu pełnego poszanowania walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego.
- Rozbudowę układu komunikacyjnego dla potrzeb prowadzenia w miarę bezkolizyjnego transportu ciężkiego.
- Rozbudowę podstawowych sieci infrastruktury technicznej, w tym przede wszystkim rozwiązanie problemu odprowadzania ścieków.
- Przestrzeganie wymogów określonych w ocenach oddziaływaniach na środowisko i decyzjach administracyjnych.

5.1.1.6. Kierunki rozwoju terenów rolnictwa.

Tereny gminy Lisków są zróżnicowane, przyjmując kryterium przydatności gleb dla potrzeb rozwoju rolnictwa.

Krajobraz rolniczy wzbogacają rozrzucone w różnych częściach gminy zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne. Są one ważnym elementem ekologicznym i krajobrazowym.

Rozmieszczenie:
- terenów rolniczych,
- terenów rolniczych – gleby wysokich klas bonitacyjnych – II i III klasy,
- terenów łąk i pastwisk,

zostało pokazane na rysunku Studium – Kierunki zagospodarowania przestrzennego.

W Studium uznaje się za celowe:

- Ochronę najbardziej przydatnych rolniczo gleb klas I-III, poprzez ograniczenie ich zabudowy.
- Dążenie do maksymalnego ograniczania realizacji zabudowy na gruntach pochodzenia organicznego.
- Optymalne wykorzystanie możliwości produkcyjnych gleb.
- Zaspakajanie zmieniających się potrzeb rynku, poprzez stosowanie nowych odmian roślin.
- Dostosowanie rozwoju produkcji do skali przewidywanego popytu.
- Podnoszenie produkcyjności gleb poprzez okresowe ich wapnowanie.
- Rozwój drobnego przetwórstwa, umożliwiającego częściowe przetworzenie nadprodukcji płodów rolnych.
- Rozwój zaplecza technicznego dla potrzeb przechowywania wyprodukowanych płodów rolnych.
- Wykorzystanie szansy jaką stwarza bliskość „Giełdy Kaliskiej”,
- Rozpowszechnianie idei agroturystyki, szczególnie w sąsiedztwie kompleksów leśnych.
- Propagowanie idei rolnictwa ekologicznego.
- Rozwój infrastruktury około rolniczej (usługi, doradztwo rolnicze).
- Ochronę, uzupełnianie i wzbogacanie pasów zieleni śródpolnej, przede wszystkim wzdłuż rowów, cieków i dróg, jako czynnika zapobiegającego erozji wietrznej gleb.
- Ochronę ekosystemów trawiastych, przede wszystkim w dolinach rzecznych, jako integralnej części rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

5.1.2. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów wynikające z audytu krajobrazowego.

Zarząd Województwa Wielkopolskiego podjął uchwałę nr 1575/2016 z dnia 4 lutego 2016 r. w sprawie sporządzenia audytu krajobrazowego dla województwa wielkopolskiego. Do wykonania tego opracowania zostało wyznaczone Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego. W związku z brakiem tego audytu nie można w studium uwzględnić rekomendacji i wniosków zawartych w audycie lub określenia przez audyt krajobrazów priorytetowych na terenie gminy Lisków.

5.1.3. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, uwzględniające bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę.

Z przeprowadzonych w uwarunkowaniach analiz, prognozy demograficznej oraz możliwości finansowych gminy Lisków, wynikają poniższe wnioski.

Tereny wielofunkcyjnej zabudowy wiejskiej.

Na terenach tych zlokalizowano zabudowę zagrodową, mieszkalną jednorodzinną, usługową oraz zróżnicowaną zabudową mieszkalno – usługową.

Dla zabudowy zagrodowej maksymalne zapotrzebowanie na powierzchnię użytkową nowej zabudowy wynosi ok. 31 015,38 m². Przy średniej powierzchni użytkowej budynku (wszystkich budynków na działce zagrodowej) na poziomie 420 m², stanowi to ok. 75 budynków. Zapotrzebowanie na nowe tereny pod zabudowę zagrodową wynosi 8,77 ha.

Dla zabudowy mieszkalnej jednorodzinnej przyjęto 11,7 ha, tj. ok. 50 % z bilansu zapotrzebowania pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne.

Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna.

Zlokalizowana jest w miejscowości Lisków na czterech terenach: jeden ze zrealizowaną zabudową, na drugim oddano do użytkowania jeden z trzech planowanych bloków mieszkalnych, kolejne dwa budynki będą budowane w najbliższym czasie.

Na podstawie ustalonego maksymalnego zapotrzebowania na nową powierzchnię użytkową zabudowy, określono przybliżoną powierzchnię nowych terenów inwestycyjnych o wielkości 0,42 ha.

Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna.

Maksymalne zapotrzebowanie na powierzchnię użytkową nowej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w związku z „rozgęszczeniem" i poprawą warunków mieszkaniowych mieszkańców gminy, wynosi

ok. 26 640,00 m². Przy średniej powierzchni budynku mieszkalnego jednorodzinnego na poziomie 148 m², stanowi to ok. 180 budynków. Zapotrzebowanie na nowe tereny przeznaczone na cele zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wynosi łącznie ok. 23,40 ha z tego przyjęto 50% na terenach zabudowy wielofunkcyjnej.

Zabudowa usługowa.

Zapotrzebowanie na nowe tereny usług komercyjnych wynosi 2,40 ha, co daje 1 865,00 m² powierzchni użytkowej zabudowy. W przypadku nowych terenów pod usługi komercyjne i publiczne zapotrzebowanie jest niewielkie, wynosi kolejno ok. 2,40 ha i ok. 0,65 ha.

Zabudowa przemysłowa.

Duże zapotrzebowanie na tereny produkcyjne, składy, magazyny i usługi wynika z przyjętej przez władze gminy Lisków polityki pozyskania inwestorów w celu rozwoju gminy i stworzenia nowych miejsc pracy dla mieszkańców poprzez zwiększenie jej atrakcyjności inwestycyjnej i wyznaczenie nowych terenów przemysłowych o wielkości powierzchni: 80,6 ha.

Z tego powodu w Studium wyznacza się nowe tereny inwestycyjne:

- pod obiekty produkcyjne, składy i magazyny, oznaczone na rysunku studium symbolem **P,** zlokalizowane w Liskowie (1,3 ha),
- pod obiekty produkcyjne, składy, magazyny i usługi, oznaczone na rysunku studium symbolem **PU,** zlokalizowane w Liskowie (45 ha), w Pyczkowie (3,1 ha), Żychowie (6,2 ha) oraz w Swobodzie (25 ha), razem 79,3 ha, co stanowi 100 % zapotrzebowania.

W związku z powyższym, spełnione zostało zapotrzebowanie na tereny wymienione wyżej.

5.2. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy, uwzględniające bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę, o którym mowa w ust. 1 pkt 7 lit. d.

W studium ustala się kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania następujących terenów, uwzględniające bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę opracowany w uwarunkowaniach

i przeanalizowany w rozdziale wyżej.

Określone na rysunku Studium kierunki zmian w strukturze przestrzennej należy traktować jako wiodące dla poszczególnych obszarów. Powinny one znaleźć odzwierciedlenie w sporządzanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Plany miejscowe mogą ustalić lokalizację innych funkcji towarzyszących i uzupełniających niekolidujących z funkcją wiodącą.

Istniejąca zabudowa i zagospodarowanie terenu mogą podlegać przebudowie, remontom i rozbudowie, także wtedy, gdy ich sposób użytkowania nie jest zgodny z wiodącą funkcją terenu, chyba że zapis miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rozstrzygnie inaczej.

W przypadku projektowanych lokalizacji nowych obiektów o wysokości równej lub większej niż 50 m n.p.t., obiekty takie należy zgłaszać, przed wydaniem pozwolenia na ich realizację, do właściwego organu wojskowego – służb ruchu lotniczego.

Poniżej przedstawiono w tabeli wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenu dla poszczególnych kierunków zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów.

Wskaźniki te należy traktować jako zalecane, ich wartości mogą być korygowane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Symbol terenu oznaczony na rysunku studium	Przeznaczenie terenu	Parametry i wskaźniki urbanistyczne			
		Intensywność zabudowy *	Powierzchnia biologicznie czynna do powierzchni poszczególnych działek budowlanych	Maksymalna ilość kondygnacji nadziemnych projektowanych budynków	Maksymalna wysokość zabudowy projektowanych budynków
RM	Tereny wielofunkcyjnej zabudowy wiejskiej	Od 0,001 do 0,60	min. 10%	a) mieszkaniowych i usługowych – trzy, b) gospodarczych i garażowych – jedna	a) mieszkaniowych i usługowych - 12 m, b) gospodarczych i garażowych - 9 m
MN	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	Od 0,02 do 0,30	min. 40%	a) mieszkaniowych i usługowych – trzy, b) gospodarczych i garażowych – jedna	a) mieszkaniowych i usługowych - 12 m, b) gospodarczych i garażowych - 6 m
MW	Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej	Od 0,10 do 0,40	min. 25%	a) mieszkaniowych cztery, b) gospodarczych i garażowych – jedna	a) mieszkaniowych - 15 m, b) gospodarczych i garażowych - 6 m
U	Tereny zabudowy usługowej	Od 0,001 do 0,40	min. 10%	a) usługowych – trzy, b) gospodarczych i garażowych - jedna	a) usługowych - 12 m, b) gospodarczych i garażowych - 6 m
UO	Tereny zabudowy usługowej - oświata	Od 0,002 do 0,40	min. 25%	a) usługowych – trzy, b) gospodarczych i garażowych - jedna	a) usługowych - 12 m, b) gospodarczych i garażowych - 6 m
US	Tereny sportu i rekreacji	Od 0,001 do 0,40	min. 30%	a) usługowych – trzy, b) gospodarczych i garażowych - jedna	a) usługowych - 15 m, b) gospodarczych i garażowych - 6 m
P	Tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów	Od 0,001 do 0,60	min. 10%	a) produkcyjnych, składów, gospodarczych, magazynowych i garażowych – jedna, b) pozostałych budynków – trzy	15 m, z możliwością lokalnych przewyższeń w zależności od potrzeb wynikających z przyjętych rozwiązań konstrukcyjnych i indywidualnych koncepcji architektonicznych
PU	Tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz usług	Od 0,001 do 0,60	min. 10%	a) produkcyjnych, składów, gospodarczych, magazynowych i garażowych – jedna, b) pozostałych budynków – trzy	15 m, z możliwością lokalnych przewyższeń w zależności od potrzeb wynikających z przyjętych rozwiązań konstrukcyjnych i indywidualnych koncepcji architektonicznych
RU	Tereny produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych oraz gospodarstwach	Od 0,001 do 0,60	min. 10%	a) produkcyjnych, składów, gospodarczych, magazynowych i garażowych – jedna, b) pozostałych budynków – trzy	15 m, z możliwością lokalnych przewyższeń w zależności od potrzeb wynikających z przyjętych rozwiązań konstrukcyjnych i

	leśnych i rybackich				indywidualnych koncepcji architektonicznych
ZL	Tereny lasów	Od 0,001 do 0,40	min. 90%	a) mieszkalno – administracyjnych – trzy, b) gospodarczych i garażowych - jedna	a) mieszkalno - administracyjnych -12 m, b) gospodarczych i garażowych - 9 m
ZC	Tereny cmentarzy	Od 0,001 do 0,05	min. 80%	służących podstawowej funkcji - jedna	10 m
	Tereny obsługi technicznej gminy.			do ustalenia w planach miejscowych stosownie do planowanej funkcji terenów	

* **Intensywność zabudowy –** wskaźnik powierzchni całkowitej zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej, gdzie przez całkowitą powierzchnię zabudowy należy rozumieć jako wartość stanowiącą sumę powierzchni zabudowy wszystkich budynków (istniejących i projektowanych) na danej działce budowlanej.

5.2.1. Tereny wielofunkcyjnej zabudowy wiejskiej oznaczone na rysunku studium symbolem RM.

Dla terenów wielofunkcyjnej zabudowy wiejskiej ustala się kierunki i wskaźniki dotyczące zabudowy:

1) tereny należy zagospodarowywać zabudową zagrodową, mieszkalną jednorodzinną, zamieszkania zbiorowego, usługową oraz zróżnicowaną zabudową mieszkalno - usługową w sposób zharmonizowany z istniejącym zagospodarowaniem wsi i niepowodujący konfliktów funkcjonalnych,
2) należy dążyć do tworzenia odrębnych stref zabudowy zagrodowej wraz z użytkowaniem rolniczym terenów oraz stref zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej bez ich wzajemnego przenikania się, w izolacji od możliwego negatywnego oddziaływania innych funkcji,
3) zabudowę usługową i mieszkalno-usługową należy realizować w strefach bezpośredniego sąsiedztwa ważniejszych dróg,
4) należy dążyć do skupiania usług w lokalnych centrach, unikając rozproszonego i przypadkowego wyboru ich lokalizacji,
5) zabudowę mieszkaniową należy realizować jako jednorodzinną z dominacją zabudowy ekstensywnej wolnostojącej, w uzasadnionych przestrzennie, funkcjonalnie i społecznie przypadkach dopuszcza się lokalizację zabudowy bliźniaczej,
6) adaptuje się tereny we wsi Lisków z istniejącymi budynkami zamieszkania zbiorowego (internat, dom rencistów, dom zakonny i dom dziecka),
7) zakazuje się lokalizacji obiektów budowlanych na cele chowu lub hodowli zwierząt o obsadzie większej niż 40 dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza (DJP) przypadających na jedno gospodarstwo rolne,
8) wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenu przedstawiono w tabeli w rozdziale 5.2,
9) dachy budynków – płaskie, jednospadowe, dwuspadowe lub wielospadowe, o pochyleniu połaci do 45°, dostosowane do otoczenia, do określenia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego,
10) powierzchnia nowoprojektowanej działki nie powinna być mniejsza niż:
    - dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej – 1000 m²,
    - dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej bliźniaczej – 600 m² na segment,
11) zapewnienie wystarczającej ilości stanowisk postojowych dla potrzeb prowadzonej działalności na terenie inwestycji, w tym stanowisk postojowych przeznaczonych na parkowanie pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową zgodnie z przepisami odrębnymi,
12) dla nowoprojektowanej zabudowy zaleca się min. 1,5 stanowiska postojowego na jeden lokal mieszkalny,
13) wyznaczyć drogi tak, by wszystkie funkcje miały dostęp do drogi publicznej,
14) zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publiczne w rozumieniu przepisów odrębnych,
15) ustalenia szczegółowe dotyczące komunikacji i infrastruktury technicznej w rozdziale 5.5,
16) obowiązujące i nieprzekraczalne linie zabudowy należy określić w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub wyznaczyć zgodnie z przepisami odrębnymi, powyższe ustalenia nie dotyczą inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej w rozumieniu przepisów odrębnych. Należy je lokalizować zgodnie z przepisami odrębnymi, biorąc również pod uwagę charakter zagospodarowania danej przestrzeni,

17) pozostałe zasady i warunki zagospodarowania należy ustalić w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

5.2.2. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oznaczone na rysunku studium symbolem MN.

1. Dla terenów pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne ustala się kierunki i wskaźniki dotyczące zabudowy:
   1) tereny należy zagospodarowywać w sposób zharmonizowany z istniejącym zagospodarowaniem wsi i niepowodujący konfliktów funkcjonalnych,
   2) należy dążyć do tworzenia odrębnych stref zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
   3) zabudowę należy realizować w strefach bezpośredniego sąsiedztwa dróg,
   4) zabudowę mieszkaniową należy realizować jako jednorodzinną z dominacją zabudowy ekstensywnej wolnostojącej, w uzasadnionych przestrzennie, funkcjonalnie i społecznie przypadkach dopuszcza się lokalizację zabudowy bliźniaczej,
   5) wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenu przedstawiono w tabeli w rozdziale 5.2,
   6) dachy budynków – płaskie, jednospadowe, dwuspadowe lub wielospadowe, o pochyleniu połaci do 45°, dostosowane do otoczenia, do określenia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego,
   7) powierzchnia działki nie powinna być mniejsza niż:
      - dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej – 800 m²,
      - dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej bliźniaczej – 600 m² na segment,
   8) zapewnienie wystarczającej ilości stanowisk postojowych - min. 2 stanowiska postojowe na jeden lokal mieszkalny, w tym stanowisk postojowych przeznaczonych na parkowanie pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową zgodnie z przepisami odrębnymi,
   9) wyznaczyć drogi tak, by wszystkie funkcje miały dostęp do drogi publicznej,
   10) zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej w rozumieniu przepisów odrębnych,
   11) ustalenia szczegółowe dotyczące komunikacji i infrastruktury technicznej w rozdziale 5.5,
   12) obowiązujące i nieprzekraczalne linie zabudowy należy określić w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub wyznaczyć zgodnie z przepisami odrębnymi, powyższe ustalenia nie dotyczą inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej w rozumieniu przepisów odrębnych. Należy je lokalizować zgodnie z przepisami odrębnymi, biorąc również pod uwagę charakter zagospodarowania danej przestrzeni,
   13) pozostałe zasady i warunki zagospodarowania należy ustalić w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

5.2.3. Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oznaczone na rysunku studium symbolem MW.

1. Dla terenów pod budownictwo mieszkaniowe wielorodzinne ustala się kierunki i wskaźniki dotyczące zabudowy:
   1) istniejące obiekty należy utrzymać i sukcesywnie remontować,
   2) projektowane nowe budynki należy optymalnie wkomponować w otoczenie z zachowaniem oryginalności formy, dbałości o detal architektoniczny i wykończenie,
   3) kształtowanie układów kompozycyjnych należy sharmonizować z zagospodarowaniem przyległych terenów, powinno tworzyć spójną kompozycyjną całość dzięki odpowiednim rozwiązaniom urbanistycznym, architektonicznym i funkcjonalnym,
   4) zaleca się wprowadzenie zróżnicowanych rodzajów zieleni,
   5) realizację komunikacji wewnętrznej, miejsc postojowych, obiektów małej architektury, zieleni izolacyjnej i urządzonej, sieci i obiektów infrastruktury technicznej, obiektów niezbędnych do obsługi danej funkcji i zagospodarowania terenu,
   6) wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenu przedstawiono w tabeli w rozdziale 5.2,
   7) dachy budynków – płaskie, jednospadowe, dwuspadowe lub wielospadowe, o pochyleniu połaci do 45°, dostosowane do otoczenia,
   8) powierzchnia działki nie powinna być mniejsza niż 1000 m²,
   9) powyższe ustalenia nie dotyczą inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej w rozumieniu przepisów odrębnych. Należy je lokalizować zgodnie z przepisami odrębnymi, biorąc również pod uwagę charakter zagospodarowania danej przestrzeni,
   10) należy wyznaczyć drogi tak, by wszystkie funkcje miały dostęp do drogi publicznej,
   11) zapewnienie wystarczającej ilości stanowisk postojowych - min. 1,5 stanowiska postojowego na jeden lokal mieszkalny, w tym stanowisk postojowych przeznaczonych na parkowanie pojazdów

zaopatrzonych w kartę parkingową zgodnie z przepisami odrębnymi,
12) zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać i na środowisko, za wyjątkiem inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publiczne w rozumieniu przepisów odrębnych,
13) ustalenia szczegółowe dotyczące komunikacji i infrastruktury technicznej w rozdziale 5.5,
14) obowiązujące i nieprzekraczalne linie zabudowy należy określić w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub wyznaczyć zgodnie z przepisami odrębnymi,
15) pozostałe zasady i warunki zagospodarowania należy ustalić w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

5.2.4. Tereny zabudowy usługowej oznaczone na rysunku studium symbolem U.

1. Dla terenów zabudowy usługowej ustala się kierunki i wskaźniki dotyczące zabudowy:
   1) planowane zagospodarowanie powinno tworzyć spójną kompozycyjną całość dzięki odpowiednim rozwiązaniom urbanistycznym, architektonicznym i funkcjonalnym,
   2) działalność powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisję hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych w wyniku eksploatacji instalacji nie powinna powodować przekroczenia standardów środowiska poza terenem, do którego prowadzący działalność posiada tytuł prawny,
   3) realizację komunikacji wewnętrznej, stanowisk postojowych, zabudowy administracyjno- biurowej, obiektów małej architektury, zieleni izolacyjnej i urządzonej, sieci i obiektów infrastruktury technicznej, obiektów niezbędnych do obsługi danej funkcji i zagospodarowania terenu,
   4) wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenu przedstawiono w tabeli w rozdziale 5.2,
   5) dachy budynków – płaskie, jednospadowe, dwuspadowe lub wielospadowe, o pochyleniu połaci do 45°, dostosowane do otoczenia,
   6) powierzchnia działki nie powinna być mniejsza niż 300 m²,
   7) powyższe ustalenia nie dotyczą inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, w rozumieniu przepisów odrębnych. Należy je lokalizować zgodnie z przepisami odrębnymi, biorąc również pod uwagę charakter zagospodarowania danej przestrzeni,
   8) wyznaczyć drogi tak, by wszystkie funkcje miały dostęp do drogi publicznej,
   9) zapewnienie wystarczającej ilości stanowisk postojowych dla potrzeb prowadzonej działalności na terenie inwestycji - min. 2 stanowiska postojowe na 100 m² powierzchni sprzedaży, w tym stanowisk postojowych przeznaczonych na parkowanie pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową. Szczegółowe wskaźniki należy określić w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego,
   10) zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publiczne w rozumieniu przepisów odrębnych,
   11) ustalenia szczegółowe dotyczące komunikacji i infrastruktury technicznej w rozdziale 5.5,
   12) obowiązujące i nieprzekraczalne linie zabudowy należy określić w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub wyznaczyć zgodnie z przepisami odrębnymi,
   13) pozostałe zasady i warunki zagospodarowania należy ustalić w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

5.2.5. Tereny zabudowy usługowej – oświata oznaczone na rysunku studium symbolem UO.

Dla terenów zabudowy usługowej – oświatowej ustala się kierunki i wskaźniki dotyczące zabudowy:
   1) planowane zagospodarowanie powinno tworzyć spójną kompozycyjną całość dzięki odpowiednim rozwiązaniom urbanistycznym, architektonicznym i funkcjonalnym,
   2) realizację komunikacji wewnętrznej, stanowisk postojowych, zabudowy administracyjno- biurowej, obiektów małej architektury, zieleni izolacyjnej i urządzonej, sieci i obiektów infrastruktury technicznej, obiektów niezbędnych do obsługi danej funkcji i zagospodarowania terenu,
   3) wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenu przedstawiono w tabeli w rozdziale 5.2,
   4) dachy budynków – płaskie, jednospadowe, dwuspadowe lub wielospadowe, o pochyleniu połaci do 45°, dostosowane do otoczenia,
   5) powierzchnia działki nie powinna być mniejsza niż 3000 m²,
   6) powyższe ustalenia nie dotyczą inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej w rozumieniu przepisów odrębnych. Należy je lokalizować zgodnie z przepisami odrębnymi, biorąc również pod uwagę charakter zagospodarowania danej przestrzeni,
   7) wyznaczyć drogi tak, by wszystkie funkcje miały dostęp do drogi publicznej,
   8) zapewnienie wystarczającej ilości stanowisk postojowych dla potrzeb prowadzonej działalności na terenie inwestycji, w tym stanowisk postojowych przeznaczonych na parkowanie pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową. Szczegółowe wskaźniki należy określić w miejscowym planie

zagospodarowania przestrzennego,
9) zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej w rozumieniu przepisów odrębnych,
10) ustalenia szczegółowe dotyczące komunikacji i infrastruktury technicznej w rozdziale 5.5,
11) obowiązujące i nieprzekraczalne linie zabudowy należy określić w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub wyznaczyć zgodnie z przepisami odrębnymi,
12) pozostałe zasady i warunki zagospodarowania należy ustalić w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

5.2.6. Tereny sportu i rekreacji oznaczone na rysunku studium symbolem US.

Dla terenów sportu i rekreacji ustala się kierunki i wskaźniki dotyczące zabudowy:
1) istniejące obiekty i urządzenia sportowe należy utrzymać, sukcesywnie remontować i rozbudowywać,
2) projektowane budynki i obiekty należy optymalnie wkomponować w otoczenie z zachowaniem oryginalności formy, dbałości o detal architektoniczny i wykończenie,
3) kształtowanie układów kompozycyjnych należy zharmonizować z zagospodarowaniem przyległych terenów,
4) zaleca się wprowadzenie pasów zieleni izolacyjnej,
5) dopuszcza się łączenie funkcji sportowo-rekreacyjnej z innymi usługami, z wyłączeniem funkcji negatywnie oddziaływujących na środowisko,
6) parametry dotyczące liczby stanowisk postojowych oraz wielkości działek budowlanych – do ustalenia w planach miejscowych,
7) wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenu przedstawiono w tabeli w rozdziale 5.2.

5.2.7. Tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oznaczone na rysunku studium symbolem P.

1. Dla terenów pod obiekty produkcyjne, składy i magazyny ustala się kierunki i wskaźniki dotyczące zabudowy:
1) planowane zagospodarowanie powinno tworzyć spójną kompozycyjną całość dzięki odpowiednim rozwiązaniom urbanistycznym, architektonicznym i funkcjonalnym,
2) działalność powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisję hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych w wyniku eksploatacji instalacji i nie powinna powodować przekroczenia standardów środowiska poza terenem, do którego prowadzący działalność posiada tytuł prawny,
3) realizację budynków różnych funkcji jako jedno lub wielofunkcyjne,
4) możliwość lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii (poza elektrownią wiatrową) na potrzeby własne prowadzonej działalności gospodarczej,
5) ścisłe określenie granic nastąpi na etapie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
6) realizację komunikacji wewnętrznej, stanowisk postojowych, zabudowy administracyjno – biurowej, obiektów małej architektury, zieleni izolacyjnej i urządzonej, sieci i obiektów infrastruktury technicznej, obiektów niezbędnych do obsługi danej funkcji i zagospodarowania terenu,
7) wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenu przedstawiono w tabeli w rozdziale 5.2,
8) dachy budynków – jednospadowe, dwuspadowe lub płaskie, z dopuszczeniem stosowania indywidualnych rozwiązań konstrukcyjnych o innych kształtach, dostosowanych do otoczenia,
9) powyższe ustalenia nie dotyczą inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej w rozumieniu przepisów odrębnych. Należy je lokalizować zgodnie z przepisami odrębnymi, biorąc również pod uwagę charakter zagospodarowania danej przestrzeni,
10) wyznaczyć drogi tak, by wszystkie funkcje miały dostęp do drogi publicznej,
11) zapewnienie wystarczającej ilości stanowisk postojowych dla potrzeb prowadzonej działalności na terenie inwestycji, w tym stanowisk postojowych przeznaczonych na parkowanie pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową. Szczegółowe wskaźniki należy określić w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego,
12) dopuszcza się lokalizację przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych,
13) zakaz lokalizacji nowych zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii przemysłowych,
14) dopuszcza się możliwość ujęcia wody z własnej studni głębinowej tylko i wyłącznie w przypadku niewystarczającej przepustowości sieci wodociągowej, niewystarczających zasobów eksploatacyjnych ujęcia komunalnego lub w przypadku braku warunków przyłączenia

do sieci wodociągowej,
15) ustalenia szczegółowe dotyczące komunikacji i infrastruktury technicznej w rozdziale 5.5,
16) obowiązujące i nieprzekraczalne linie zabudowy należy określić w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub wyznaczyć zgodnie z przepisami odrębnymi,
17) pozostałe zasady i warunki zagospodarowania należy ustalić w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

5.2.8. Tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz usług oznaczone na rysunku studium symbolem PU.

Dla terenów pod obiekty produkcyjne, składy i magazyny oraz usługi ustala się kierunki i wskaźniki dotyczące zabudowy:
1) planowane zagospodarowanie powinno tworzyć spójną kompozycyjną całość dzięki odpowiednim rozwiązaniom urbanistycznym, architektonicznym i funkcjonalnym,
2) działalność powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisję hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych w wyniku eksploatacji instalacji i nie powinna powodować przekroczenia standardów środowiska poza terenem, do którego prowadzący działalność posiada tytuł prawny,
3) realizację budynków różnych funkcji jako jedno lub wielofunkcyjne,
4) możliwość lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii (poza elektrownią wiatrową),
5) realizację komunikacji wewnętrznej, stanowisk postojowych, zabudowy administracyjno - biurowej, obiektów małej architektury, zieleni izolacyjnej i urządzonej, sieci i obiektów infrastruktury technicznej, obiektów niezbędnych do obsługi danej funkcji i zagospodarowania terenu,
6) wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenu przedstawiono w tabeli w rozdziale 5.2,
7) dachy budynków – jednospadowe, dwuspadowe lub płaskie, z dopuszczeniem stosowania indywidualnych rozwiązań konstrukcyjnych o innych kształtach, dostosowanych do otoczenia,
8) zapewnienie wystarczającej ilości stanowisk postojowych dla potrzeb prowadzonej działalności na terenie inwestycji, w tym stanowisk postojowych przeznaczonych na parkowanie pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową. Szczegółowe wskaźniki należy określić w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego,
9) dopuszcza się lokalizację przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych,
10) zakaz lokalizacji nowych zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii przemysłowych,
11) dopuszcza się możliwość ujęcia wody z własnej studni głębinowej tylko i wyłącznie w przypadku niewystarczającej przepustowości sieci wodociągowej, niewystarczających zasobów eksploatacyjnych ujęcia komunalnego lub w przypadku braku warunków przyłączenia do sieci wodociągowej,
12) ustalenia szczegółowe dotyczące komunikacji i infrastruktury technicznej w rozdziale 5.5,
13) obowiązujące i nieprzekraczalne linie zabudowy należy określić w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub wyznaczyć zgodnie z przepisami odrębnymi,
14) pozostałe zasady i warunki zagospodarowania należy ustalić w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

5.2.9. Obszary i tereny górnicze – powierzchniowa eksploatacja surowców oznaczone na rysunku studium symbolem PG.

Przy lokalizowaniu powierzchniowej eksploatacji kruszywa należy uwzględnić następujące wymogi:
1) stosować przepisy wynikające z ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze,
2) teren należy wyposażyć w sieci i urządzenia infrastruktury technicznej niezbędne dla obsługi terenu planowanego przedsięwzięcia,
3) zachować określone normami branżowymi i przepisami odrębnymi filary i pasy ochronne od istniejącej zabudowy, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, komunikacji drogowej oraz lasów,
4) na terenach eksploatacji możliwa jest realizacja urządzeń, budowli, infrastruktury technicznej i komunikacji w zakresie niezbędnym dla obsługi tych terenów,
5) dopuszcza się realizację tymczasowego zaplecza socjalnego w formie kontenerowej,
6) zdejmowany sukcesywnie nadkład należy gromadzić na tymczasowych zwałowiskach,
7) sukcesywnie przeprowadzać rekultywację wyrobiska, aby ograniczyć degradację walorów i funkcji przyrodniczych,
8) wskazuje się na kierunek rekultywacji rolny, leśny lub utworzenie zbiorników wodnych dla celów

rekreacyjnych i małej retencji,
9) podczas eksploatacji i rekultywacji w odniesieniu do przemieszczanych mas ziemnych będzie prowadzona gospodarka bezodpadowa, nadkład w całości zostanie wykorzystany do rekultywacji terenu poeksploatacyjnego.

Niniejsze studium dopuszcza możliwość dalszego funkcjonowania istniejących terenów rolniczych i leśnych do czasu rozpoczęcia eksploatacji.

5.2.10. Tereny produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych oraz gospodarstwach leśnych i rybackich oznaczone na rysunku studium symbolem RU.

1. Dla terenów tych ustala się kierunki i wskaźniki dotyczące zabudowy:
1) główne obszary rozwoju produkcji wytycza się w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących,
2) należy dążyć do maksymalnego odizolowania zabudowy produkcji od terenów mieszkalnictwa poprzez tworzenie buforów z zieleni izolacyjnej lub terenów użytkowanych rolniczo,
3) należy wdrażać nowoczesne technologie produkcyjne minimalizujące negatywne oddziaływanie na środowisko oraz na sąsiednie tereny zurbanizowane,
4) dopuszcza się możliwość ujęcia wody z własnej studni głębinowej,
5) wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenu przedstawiono w tabeli w rozdziale 5.2,
6) zapewnienie wystarczającej ilości stanowisk postojowych dla potrzeb prowadzonej działalności na terenie inwestycji, w tym stanowisk postojowych przeznaczonych na parkowanie pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową,
7) dopuszcza się lokalizację obiektów budowlanych na cele chowu lub hodowli zwierząt o obsadzie większej niż 210 dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza (DJP) przypadających na jedno gospodarstwo rolne za wyjątkiem zwierząt obcych rodzimej faunie innych niż gospodarskie.

5.2.11. Tereny lasów oznaczone na rysunku studium symbolem ZL.

1. Dla terenów lasów ustala się:
1) zakaz przeznaczenia terenów leśnych na cele nieleśne,
2) prowadzenie właściwej gospodarki leśnej, zgodnie z ustawą o lasach i w oparciu o plany urządzania lasu,
3) utrzymanie istniejących ekosystemów leśnych i łąkowych związanych z terenami podmokłymi w ich naturalnym stanie,
4) zachowanie istniejących urządzeń melioracyjnych,
5) możliwość dolesień i zalesień,
6) dopuszcza się lokalizację sieci i urządzeń infrastruktury technicznej,
7) dopuszcza się zabudowę związaną z obsługą gospodarstwa leśnego,
8) wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenu przedstawiono w tabeli w rozdziale 5.2,
9) dachy budynków – płaskie, jednospadowe, dwuspadowe lub wielospadowe, o pochyleniu połaci do 45°, dostosowane do otoczenia, do określenia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego,
10) powyższe ustalenia nie dotyczą inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej w rozumieniu przepisów odrębnych. Należy je lokalizować zgodnie z przepisami odrębnymi, biorąc również pod uwagę charakter zagospodarowania danej przestrzeni,
11) możliwość kontynuowania gospodarki rolnej na terenie niezalesionym.

5.2.12. Tereny cmentarzy oznaczone na rysunku studium symbolem ZC.

1. Dla terenów istniejących cmentarzy czynnych (ZCc) zlokalizowanych w miejscowościach Lisków i Strzałków ustala się następujące zasady:
1) zachowuje się istniejące cmentarze,
2) ustala się zachowanie charakterystycznego układu przestrzennego, kompozycji, rozmieszczenia kwater,
3) należy dążyć do zachowania istniejących wartościowych zadrzewień wraz z odnową starodrzewia,
4) utrzymuje się istniejące obiekty oraz dopuszcza lokalizację obiektów służących podstawowej funkcji, urządzeń infrastruktury technicznej oraz wewnętrznych ciągów komunikacyjnych służących obsłudze cmentarza,
5) wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenu przedstawiono w tabeli w rozdziale 5.2,
6) w odległości 50 m wokół cmentarza należy uwzględnić ograniczenia w zabudowie i zagospodarowaniu terenów stosownie do przepisów odrębnych.
2. Dla terenów cmentarzy nieczynnych poewangelickich (ZCn) wyłączonych z pochówków zlokalizowanych w miejscowościach Zakrzyn Kolonia i Pyczek ustala się konieczność oznaczenia ich w terenie.

5.2.13. Tereny wód powierzchniowych śródlądowych - oznaczone na rysunku studium symbolem WS.

Dla terenów wód powierzchniowych ustala się następujące zasady:

1) zachowuje się istniejące wody powierzchniowe śródlądowe,
2) zakaz wprowadzania ścieków do wód i ziemi bez uprzedniego oczyszczenia,
3) dopuszcza się budowę, rozbudowę i modernizację urządzeń wodnych, urządzeń melioracji wodnych, urządzeń służących ochronie przed powodzią oraz suszą,
4) należy umożliwić dostęp do cieków i rowów w razie prowadzania koniecznej odbudowy lub bieżącej konserwacji; dla zabezpieczenia możliwości prowadzenia robót sposobem mechanicznym należy pozostawić pas terenu wolny od wszelkiej zabudowy o szerokości min. 5 m od linii brzegów wód powierzchniowych,
5) zabrania się grodzenia nieruchomości przyległych do powierzchniowych wód publicznych w odległości mniejszej niż 1,5 m,
6) należy utrzymywać zespoły zieleni wzdłuż cieków wodnych będące częścią systemu ekologicznego.

5.2.14. Tereny upraw rolnych oraz tereny łąk i pastwisk.

1. Dla terenów upraw rolnych ustala się następujące zasady:
   1) dopuszcza się realizację zabudowy zagrodowej oraz zabudowy produkcji rolniczej,
   2) należy w maksymalnym stopniu zachować istniejące zadrzewienia śródpolne, unikać likwidacji istniejących stawów, oczek wodnych i cieków wodnych oraz przekształcania powierzchni terenów,
   3) w miarę możliwości należy wprowadzać nowe zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne dla ochrony przed erozją oraz dla poprawy bioróżnorodności,
   4) dopuszcza się zalesienie najsłabszych gruntów rolnych i nieużytków.
2. Dla terenów łąk i pastwisk ustala się następujące zasady:
   1) tereny łąk i pastwisk zlokalizowane wzdłuż cieków wodnych są naturalnymi ciągami ekologicznymi stanowiącymi wraz z terenami lasów szkielet przyrodniczy gminy,
   2) należy w maksymalnym stopniu zachować istniejące zadrzewienia śródpolne, unikać likwidacji istniejących stawów, oczek wodnych i cieków wodnych oraz przekształcania powierzchni terenów.

5.2.15. Tereny obsługi technicznej gminy.

Dla terenów obsługi technicznej gminy ustala się następujące zasady:

1) należy dążyć do maksymalnego odizolowania terenów obsługi technicznej gminy od terenów mieszkalnictwa poprzez tworzenie buforów z zieleni izolacyjnej lub terenów użytkowanych rolniczo,
2) należy wdrażać nowoczesne technologie minimalizujące negatywne oddziaływanie na środowisko oraz na sąsiednie tereny zurbanizowane,
3) wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenu przedstawiono w tabeli w rozdziale 5.2,
4) parametr dotyczący liczby stanowisk postojowych oraz wielkości działek budowlanych do ustalenia w planach miejscowych stosownie do planowanej funkcji terenów.

1. Tereny lokalizacji urządzeń elektroenergetycznych.
   1) Teren stacji 15 kV oznaczony na rysunku studium symbolem **E.**
      W studium adaptuje się istniejący teren wraz z urządzeniami elektroenergetycznymi.
   2) Tereny lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii (z wyłączeniem elektrowni wiatrowych) oznaczone na rysunku studium **Eo**.
      Dla terenów tych przyjęto następujące ustalenia:
      a) planowane inwestycje należy realizować zgodnie z przepisami oraz obowiązującymi normami,
      b) lokalizacja farm paneli fotowoltaicznych (z wyjątkiem elektrowni wiatrowych) wraz z niezbędną infrastrukturą w obszarach wyznaczonych szrafem na rysunku kierunków studium,
      c) strefa ochronna i oddziaływanie od ww. inwestycji musi się zamknąć w granicach terenu wyznaczonego na kierunkach studium oznaczonego szrafem.
2. Tereny lokalizacji stacji gazowych redukcyjno – pomiarowych przy gazociągu wysokiego ciśnienia DN 80 oznaczone na rysunku studium symbolem **G.**
   W studium adaptuje się istniejące tereny.
3. Tereny lokalizacji ujęć wody oznaczone na rysunku studium symbolem **W.**
   W studium adaptuje się istniejące tereny wraz ze strefami ochrony bezpośredniej.
4. Teren lokalizacji oczyszczalni ścieków wraz z punktem selektywnej zbiórki odpadów komunalnych oznaczony na rysunku studium symbolem **O**.
   W studium adaptuje się istniejący teren oczyszczalni ścieków i ustala lokalizację punktu

selektywnej zbiórki odpadów komunalnych na jej terenie.

5. Tereny lokalizacji stacji zasuw przy rurociągu paliwowym Płock – Ostrów Wlkp. oznaczone na rysunku studium symbolem **Rp.**
   W studium adaptuje się istniejące tereny.
6. Tereny obsługi komunikacji oznaczone na rysunku studium symbolem **KS.**
   1) teren parkingu,
   2) teren stacji paliw.
7. Tereny lokalizacji wież telefonii komórkowej oznaczone na rysunku studium symbolem **T**.
   W studium adaptuje się istniejące tereny.
8. Planowana lokalizacja gazociągu wysokiego ciśnienia DN 500 MOP 6,3 MPa relacji Kalisz – Piotrków Trybunalski.

5.2.16. Obszary wyłączone spod zabudowy.

Proponuje się, aby przy zagospodarowywaniu terenów kierować się zasadami zrównoważonego rozwoju, ochrony krajobrazu oraz stosowaniem się do przepisów prawa w zakresie ochrony obszarów cennych przyrodniczo.

Nie należy przeznaczać pod zabudowę następujących terenów:

- cennych terenów przyrodniczo - kulturowych (otoczenia zabytków, kopiec podworski – grodzisko stożkowate wraz ze strefą ochrony konserwatorskiej we wsi Chrusty),
- dolin cieków stanowiących regionalne i lokalne korytarze ekologiczne oraz drogi migracji zwierząt i roślin wraz z przyległymi terenami łąkowymi,
- terenów o szerokości min. 5 m od linii brzegu wód powierzchniowych, w celu skutecznego prowadzenia prac konserwacyjnych.

5.3. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk.

Z diagnozy stanu i uwarunkowań rozwoju gminy Lisków wynika, że środowisko przyrodnicze gminy jest wolne od dużych obciążeń i zagrożeń, istotnym walorem jest, więc stosunkowo niski stopień skażeń i uciążliwości, mimo braku szczególnych walorów przyrodniczych, oddziaływania szkodliwe i uciążliwe na terenie gminy mają charakter lokalny i ich rozwiązanie może być dokonane działaniami i środkami lokalnymi. Utrzymanie dobrego stanu środowiska i jego poprawa wymaga sformułowania odpowiednich kierunków polityki ekologicznej dotyczącej wszystkich elementów środowiska, biotycznych i abiotycznych.

Zasady ochrony przyrody.

Na obszarze gminy nie występują obiekty i obszary przyrodnicze objęte formami ochrony prawnej na mocy ustawy o ochronie przyrody (Dz. U. 2018 r., poz. 1614 ze zm.).

Na rysunku studium wskazano strefy o szczególnym znaczeniu przyrodniczym i kulturowym predysponowane do utworzenia trzech obszarów w formie zespołów przyrodniczo – krajobrazowych w celu ochrony cennych fragmentów krajobrazu naturalnego i kulturowego, dla zachowania jego wartości przyrodniczych, kulturowych i estetycznych.

Proponowane zespoły:

- Zespół Przyrodniczo – Krajobrazowy „**Gorzelew”**.
  Lokalizacja: we wsi Chrusty, Strzałków i Nadzież.
  Przedmiot ochrony: kopiec podworski – grodzisko stożkowate wraz ze strefą ochrony konserwatorskiej wpisany do rejestru zabytków archeologicznych, cmentarz zabytkowy, rowy, torfy, korytarz ekologiczny doliny rzecznej.
- Zespół Przyrodniczo – Krajobrazowy „**Oleandry**”
  Lokalizacja: we wsi Wygoda, Annopol i Zakrzyn - Kolonia.
  Przedmiot ochrony: lasy, rowy, wydmy, Łysa Góra, staw, korytarz ekologiczny doliny rzecznej.
- Zespół Przyrodniczo – Krajobrazowy „**Lubień**”
  Lokalizacja: we wsi Józefów i Nadzież.
  Przedmiot ochrony: staw Lubień, korytarz ekologiczny doliny rzecznej, rowy, torfy, lasy.

W Studium **wyznacza się** system przyrodniczy gminy, w skład którego wchodzą:

- obszary węzłowe (leśne – lasy i łąkowe - łąki),
- korytarz ekologiczny doliny rzecznej o znaczeniu lokalnym – dolina Żabianki, dolina Żabianki II i dolina Lipiczanki,
- korytarz ekologiczny lądowy o znaczeniu krajowym,
- pozostałe dolinki mniejszych cieków i dolinki boczne oraz obniżenia terenu z wodą gruntową stanowiące ciągi ekologiczne.

System ten zapewnia powiązania dolin z obszarami węzłowymi, są to głównie lasy występujące głównie w północno-zachodniej części gminy łączące się z cennymi przyrodniczo terenami w gminie sąsiedniej. Korytarze ekologiczne to drogi migracji, rozprzestrzeniania i wymiany genetycznej organizmów żywych. Utrzymanie tych powiązań przyrodniczych jest jednym z podstawowych warunków zachowania równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych.

Na obszarach korytarzy i ciągów ekologicznych dolin rzecznych należy dążyć do wprowadzenia zakazu zabudowy.

Zasady ochrony bioróżnorodności gminy.

Utrzymanie i wzbogacanie bioróżnorodności na terenie gminy Lisków należy osiągać poprzez następujące działania:

- ochrona istniejących ekosystemów leśnych poprzez przestrzeganie zakazu przeznaczania ich pod zabudowę, prowadzenie właściwej gospodarki leśnej zgodnej z Planami urządzania lasów,
- rozwój stref buforowych wzdłuż lasów w celu ochrony enklaw lasów i stref ekotonowych przed zabudową,
- zwiększanie lesistości gminy poprzez zalesianie terenów o najmniej urodzajnych glebach,
- wyznaczać dla terenów poeksploatacyjnych rolny, leśny i wodny kierunek rekultywacji,
- utrzymanie, wzbogacanie i wprowadzanie nowych zadrzewień śródpolnych, przydrożnych pełniących ważne funkcje ekologiczne i retencyjne, szczególnie w gminie o bardzo niskiej lesistości,
- dokonanie inwentaryzacji zadrzewień śródpolnych i przydrożnych wraz z oceną ich stanu zdrowotnego i opracowanie programu ochrony i pielęgnacji,
- utrzymać oczka wodne i odtworzyć zarastające stawy jako obszary naturalnej retencji, co przyczynia się do utrzymania i wzrostu bioróżnorodności,
- ochrona terenów zatorfionych jako obszarów naturalnej retencji i miejsc sprzyjających utrzymaniu i rozwojowi bioróżnorodności,
- utworzenie systemu terenów o znaczeniu ekologicznym umożliwiającym migracje gatunków pomiędzy obszarami o największej bioróżnorodności.

Zasady ochrony powierzchni ziemi.

Na terenie gminy Lisków nie występują obszary naturalnych zagrożeń geologicznych. Ruchy masowe ziemi mogą wystąpić na terenach kopalni kruszyw przy niewłaściwie prowadzonej eksploatacji. Na terenach poeksploatacyjnych należy przeprowadzać prace rekultywacyjne w celu przywrócenia wartości użytkowej tych terenów. Wskazuje się na rolny, leśny i wodny kierunek rekultywacji, co będzie miało znaczenie w gminie o bardzo niskiej lesistości.

Należy w sposób racjonalny gospodarować nadmiarem mas ziemnych powstałym w fazie realizacji obiektów budowlanych, tj. zapewnić ich wywóz w miejsce wskazane przez Wójta Gminy Lisków, celem dalszego ich wykorzystania.

Zgodnie z ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych gleby chronione przed zmianą przeznaczania na cele nierolnicze i nieleśne to gleby klasy bonitacyjnej I-III, których na terenie gminy jest mało.

W celu zabezpieczenia przed degradacją ochrona gleb powinna być realizowana poprzez:

- racjonalne wykorzystanie areałów wysoko jakościowych gleb, w tym przeciwdziałanie nadmiernej intensyfikacji produkcji rolnej,
- ograniczenie stosowania nadmiernych ilości nawozów sztucznych, wprowadzanie nawozów organicznych,
- stosowanie wapnowania jako podstawowego zabiegu agrotechnicznego,
- wprowadzanie zadrzewień śródpolnych poprawiających retencję,
- wprowadzanie pasów zieleni przydrożnej chroniącej gleby przed zanieczyszczeniami,
- prowadzenie gospodarki rolnej zgodnie z zasadami Zwykłej Dobrej Praktyki Rolniczej oraz Kodeksem Dobrej Praktyki Rolniczej dla minimalizacji negatywnego oddziaływania na środowisko.

Zasady ochrony wód powierzchniowych i podziemnych.

W celu ochrony i poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych należy podjąć następujące działania:

- renowacja systemów drenarskich,
- budowa urządzeń piętrzących na ciekach wodnych poprawiających retencję,
- wzrost naturalnej retencji poprzez podniesienie stopnia lesistości, zachowanie i odtworzenie oczek wodnych jak również tworzenie nowych zbiorników wodnych (mała retencja),
- odprowadzanie wód opadowych i roztopowych w sposób przyczyniający się do zwiększania retencji np. na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub zbiorników retencyjnych,
- zakaz odprowadzania ścieków do wód i do ziemi,

- ograniczanie spływów powierzchniowych z pól uprawnych zawierających związki pochodzące ze nawozów sztucznych i środków ochrony roślin poprzez np. wprowadzanie zadrzewień i zakrzewień, które pełnić będą rolę bariery biochemicznej,
- sukcesywne wyposażanie wsi w systemy kanalizacji sanitarnej; w przypadku budowy zbiorników bezodpływowych konieczność kontroli ich szczelności i prawidłowego funkcjonowania, aby nie dopuścić do zanieczyszczenia wód podziemnych;
- na terenach o rozproszonej zabudowie można dopuścić budowę przydomowych oczyszczalni ścieków pod warunkiem spełnienia wymogów formalnych, w tym przede wszystkim wymogów wynikających z ustawy prawo wodne i przepisów wykonawczych do tej ustawy,
- eksploatacja ujęć wód podziemnych zgodnie z wydanymi decyzjami administracyjnymi,
- stosowanie zamkniętych obiegów wody w zakładach produkcyjnych i oczyszczanie lub podczyszczanie własnych ścieków przed odprowadzeniem do kanalizacji gminnej.

Zasady ochrony środowiska atmosferycznego.

Jednym z najważniejszych komponentów środowiska przyrodniczego jest powietrze atmosferyczne. Na terenie gminy Lisków na stan czystości powietrza wpływa ruch komunikacyjny, emisja niska w sezonie grzewczym.

Ochrona powietrza, winna być realizowana poprzez:

- ciągłą modernizację urządzeń technicznych i stosowanie nowoczesnych technologii w zakładach wytwórczych i gospodarce komunalnej minimalizujących emisję pyłową i gazową,
- wprowadzanie zieleni izolacyjnej wokół terenów produkcyjnych i uciążliwych usług,
- wyznaczanie lokalizacji obiektów mogących powodować zapachy pochodzące m.in. z terenów intensywnej hodowli trzody chlewnej i bydła, ferm drobiu, zakładów lakierniczych, przetwórni mięsa z kabinami wędzarniczymi, zakładów gastronomicznych, z zachowaniem bezpiecznych odległości w stosunku do terenów zabudowy mieszkaniowej,
- stosowanie w indywidualnych systemach grzewczych nośników niepowodujących nadmiernej emisji zanieczyszczeń, takich jak olej opałowy, gaz, a także stosowania do celów grzewczych energii elektrycznej oraz odnawialnych źródeł energii; w przypadku stosowania indywidualnych systemów grzewczych opalanych paliwami stałymi wskazane jest stosowanie wysokosprawnych kotłów; ww. źródła energii należy również stosować do celów technologicznych,
- modernizację istniejących kotłowni lokalnych, w celu przechodzenia na ogrzewanie czystymi nośnikami energii,
- zwiększenie udziału wykorzystania energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych,
- kształtowanie systemu ekologicznego większych miejscowości w taki sposób, aby zapewnić właściwy sposób przewietrzania,
- dążenie do ograniczania niekorzystnego oddziaływania powodowanego emisją szkodliwych substancji do powietrza wywołanego ruchem komunikacyjnym drogi wojewódzkiej poprzez zastosowanie skutecznych środków organizacyjnych, technicznych lub technologicznych takich jak np. pasy zieleni izolacyjnej o zróżnicowanej wysokości i zróżnicowanym składzie gatunkowym,
- zrealizowanie obejścia miejscowości Lisków.

Surowce mineralne.

Surowce mineralne występujące na terenie gminy Lisków (kruszywo naturalne) powinny być eksploatowane tylko i wyłącznie, zarówno z przyczyn środowiskowych jak i ekonomicznych, po uzyskaniu stosownych pozwoleń.

W związku z powyższym w niniejszym Studium uznaje się za celowe:

- przeprowadzenie analizy istniejących dzikich wyrobisk pod kątem opanowania nielegalnej ich eksploatacji,
- dążenie do likwidacji niekontrolowanej eksploatacji powierzchniowej na terenie gminy,
- rygorystyczne przestrzeganie zakazu składowania (bez uprzedniego opracowania stosownej dokumentacji) w wyeksploatowanych wyrobiskach jakichkolwiek odpadów, w szczególności toksycznych z uwagi na możliwość przenikania zanieczyszczeń w głąb podłoża, co spowoduje zanieczyszczenie wód podziemnych,
- uwzględnianie w projektach rekultywacji wyrobisk możliwości wkomponowywania ich w system przyrodniczy otoczenia,
- wykorzystanie mas ziemnych do rekultywacji terenów zdegradowanych.

Ochrona przed hałasem.

Jednym z istotnych (powszechnie występującym) zagrożeń dla człowieka jest hałas. Stan klimatu akustycznego jest jednym z najistotniejszych czynników określających jakość środowiska, bezpośrednio odczuwalnym przez człowieka. Klimat akustyczny warunkuje możliwości odpoczynku i regeneracji sił.

Na obszarze objętym Studium należy zachować następujące dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku, wynikające z przepisów odrębnych:

a) dla terenów wielofunkcyjnej zabudowy wiejskiej (RM) jak dla terenów zabudowy zagrodowej, terenów mieszkaniowo-usługowych i terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego,
b) dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN), jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
c) dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (MW), jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego,
d) dla terenów zabudowy usługowej – oświata (UO), jak dla terenów zabudowy związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,
e) dla terenów sportu i rekreacji (US), jak dla terenów rekreacyjno – wypoczynkowych.

W niniejszym Studium uznaje się, iż priorytetem jest przede wszystkim:

- rozpoznanie stref zagrożenia hałasem, w tym przede wszystkim hałasem wywołanym ruchem komunikacyjnym,
- wprowadzenie technicznych, technologicznych i organizacyjnych rozwiązań minimalizujących emisję hałasu, szczególnie na terenach istniejącej oraz projektowanej zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej, położonej wzdłuż drogi wojewódzkiej (np. zieleń izolacyjna, itp.).

W Studium uznaje się za celowe:

- zapewnienie standardów akustycznych dla terenów chronionych akustycznie zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- w przypadku stwierdzenia przekroczeń obowiązujących norm hałasu należy zastosować skuteczne środki organizacyjne, techniczne lub technologiczne ograniczające emisję hałasu, co najmniej do wartości dopuszczalnych,
- stosownie do obowiązujących uregulowań prawnych - jeżeli na terenach przeznaczonych do działalności produkcyjnej, składowania i magazynowania znajduje się zabudowa mieszkaniowa, domy opieki społecznej lub budynki związane ze stałym albo czasowym pobytem dzieci i młodzieży, ochrona przed hałasem winna polegać na stosowaniu rozwiązań technicznych zapewniających właściwe warunki akustyczne w budynkach,
- lokalizowanie projektowanych obiektów budowlanych będących źródłem hałasu z zachowaniem odpowiedniej odległości od granicy terenów podlegających ochronie akustycznej, w celu dochowania wymaganych prawem standardów akustycznych.

Zasady ochrony krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk.

W celu ochrony krajobrazu gminy należy:

- wyłączyć z zainwestowania tereny o wysokich wartościach przyrodniczych i krajobrazowych,
- utrzymać rolniczy krajobraz otwarty,
- zachować zwarty charakter zabudowy wiejskiej i przeciwdziałać jej rozpraszaniu poprzez dogęszczenia zabudowy w obrębie jednostek osadniczych,
- kształtować wiejskie przestrzenie publiczne,
- utrwalać i przywracać historyczne układy zabudowy wsi,
- utrzymać historyczną zabudowę wsi,
- utrzymać i kształtować zieleń cmentarzy, zieleń przydrożną i śródpolną,
- lokalizować zabudowę o wysokich walorach architektonicznych harmonizującą z otoczeniem.

Nie wyznacza się w gminie krajobrazów kulturowych przewidzianych do objęcia ochroną na podstawie przepisów ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Nie wyznacza się zasad ochrony uzdrowisk z uwagi na brak ich występowania na obszarze objętym Studium.

5.4. Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

Przedmiotem ochrony są przede wszystkim:

- obiekty wpisane do rejestru zabytków,
- obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków,
- obiekty budowlane i architektoniczne i zespoły tych obiektów,

- elementy małej architektury,
- cmentarze,
- stanowiska archeologiczne i obszary eksploracji archeologicznej,
- historyczny układ ruralistyczny określony strefą ochrony konserwatorskiej w miejscowości Lisków.

Metody i zasady ochrony.

Na obszarze gminy Lisków znajduje się wiele zabytków architektury.
Na podstawie ostatecznych decyzji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków do rejestru zabytków wpisano najcenniejsze z nich.

Poniższa tabela zawiera wykaz zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków:

L.p.	Miejscowość	Obiekt	Nr decyzji	Data
1.	Lisków	kościół par. pw. Wszystkich Świętych, 1899 – 1901	245/Wlkp./A	21.10.2005r.
2.	Lisków	cmentarz kościelny	245/Wlkp./A	21.10.2005 r.
3.	Lisków	ogrodzenie z bramą, k. XIX w.	245/Wlkp./A	21.10.2005 r.
4.	Lisków	plebania, 2 poł. XIX w., nr rej.	245/Wlkp./A	21.10.2005 r.
5.	Lisków	Dom Ludowy, ob. Bank ul. Blizińskiego 42, 1908 r.	244/Wlkp./A	14.09.2005 r.
6.	Lisków	szkoła rolnicza, ob. Gimnazjum, ul. Blizińskiego 44 a, 1913 r.	84/Wlkp./A	26.02.2002 r.
7.	Lisków	sierociniec, ob. Dom Dziecka, ul. Blizińskiego 96, 1932 r.	243/Wlkp./A	01.08.2005 r.
8.	Strzałków	kościół fil. pw. NMP, drewn., 1754 r.	829/Wlkp./A	24.09.1930 r. i z 06.12.2010 r.
9.	Strzałków	dzwonnica, drewn., 1751 r.	829/Wlkp./A	24.09.1930 r. i z 06.12.2010r.
10.	Strzałków	dawny cmentarz przy kościele, pocz. XVII w	829/Wlkp./A	24.09.1930 r. i z 06.12.2010r.

Podlegają one ścisłej ochronie konserwatorskiej, stosownie do wymogów ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Ochroną konserwatorską – na podstawie ww. przepisów - objęte są również występujące na terenie gminy Lisków stanowiska i zespoły stanowisk archeologicznych.

Poza ww. obiektami zabytkowymi wpisanymi do rejestru zabytków na terenie gminy Lisków występuje kilkadziesiąt zabytków nieruchomych zapisanych w gminnej ewidencji zabytków.

Poniższa tabela zawiera wykaz zabytków wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków:

L.p.	Miejscowość	Obiekt
1.	Annopol	dom, nr 9, pocz. XX w.
2.	Annopol Kolonia	dom, nr 5, l. 10. - 20. XX w.
3.	Annopol Kolonia	dom, nr 8, 1930 r.
4.	Borki	dom, nr 9, ok. 1930 – 1936 r.
5.	Ciepielew Pierwszy	obora w zagrodzie nr 3, ok. 1920 – 1930 r.
6.	Ciepielew Pierwszy	budynek inwentarski w zagrodzie nr 3, l. 20. – 30. XX w.
7.	Ciepielew Pierwszy	budynek gospodarczy w zagrodzie nr 3, l. 20. – 30. XX w.
8.	Ciepielew Pierwszy	Wiatrak - koźlak (w sąsiedztwie nr 4), 1864 r. przebud. i rozbud. po 1985
9.	Ciepielew Pierwszy	obora, nr 7, ok. 1900 – 1905 r.
10.	Ciepielew Pierwszy	dom, nr 8, ok. 1920 – 1930 r.
11.	Ciepielew Pierwszy	szkoła ob. Szkoła Podstawowa nr 10, 1926, rozbud. i przebud. 1955, 1985.
12.	Chrusty	dom, nr 5, ok. 1920 – 1930 r.
13.	Izerów	dom, nr 18, ok. 1880 – 1890 r.
14.	Jeziorko	dom w zagrodzie nr 5, ok. 1920 r.

15.	Jeziorko	budynek gospodarczy w zagrodzie nr 5, 1921 r.
16.	Jeziorko	dom, nr 9A, ok. 1895 – 1905 r.
17.	Jeziorko	dom, nr 10, 1918 r.
18.	Koźlątków	dwór w zespole folwarcznym, ob. dom, nr 21, 1870 r.
19.	Koźlątków	spichlerz w zespole folwarcznym, ob. budynek gospodarczy, nr 21, 1925 r.
20.	Koźlątków	budynek gospodarczy w zespole folwarcznym, nr 21, ok. 1900 – 1910 r.
21.	Lubień	dom w zagrodzie, nr 8, ok. 1910 – 1920 r.
22.	Małgów	wiatrak - koźlak, XVIII w., przeniesiony 1912 r.
23.	Małgów Kolonia	dom, nr 19, 1930 - 1931 r.
24.	Małgów Kolonia	obora w zagrodzie nr 20, 1937 r.
25.	Małgów Kolonia	dom, nr 36, ok. 1920 – 1936 r.
26.	Małgów Kolonia	dom, nr 40, ok. 1920 – 1925 r.
27.	Madalin	~~dom, nr 9 (d. nr 7), ok. 1920 - 1930 r.~~ Wykreślony w 2017 r.
28.	Madalin	dom, nr 24, ok. 1915 – 1925 r.
29.	Madalin	dom, nr 28, ok. 1920 – 1925 r.
30.	Pyczek	dom, nr 2, ok. 1910 - 1920 r.
31.	Pyczek	dom, nr 7, ok. 1910 r.
32.	Pyczek	~~dom, nr 21, ok. 1900 r.~~ Wykreślony w 2018 r.
33.	Strzałków	kościół par. p.w. Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny, 1754, rozb. 1884 r.
34.	Strzałków	dzwonnica w zespole kościoła par. p.w. NPNMP, 1751, w sąsiedz.nr64
35.	Strzałków	plebania w zespole kościoła par. p.w. NPNMP, nr 64, k. XIX w., 1929r.
36.	Strzałków	cmentarz katolicki, 1 ćw. XIX w.
37.	Strzałków	grobowiec Kuźwików w zespole cmentarza parafialnego, l. 30. XX w.
38.	Strzałków	grobowiec Albinów w zespole cmentarza parafialnego, l. 30. XX w.
39.	Strzałków	grobowiec W. Madaja w zespole cmentarza parafialnego, 1930 r.
40.	Strzałków	grobowiec w zespole cmentarza parafialnego, l. ćw. XX w.
41.	Strzałków	grobowiec Heleny Dębskiej w zespole cmentarza parafialnego, 1939 r.
42.	Strzałków	dom, nr 3, XVIII/XIX w.
43.	Strzałków	dom, nr 5, ok. 1920 – 1930 r.
44.	Strzałków	dom, nr 16, ok. 1920 – 1930 r., przebud.
45.	Strzałków	dom, nr 20, ok. 1920 – 1930 r.
46.	Strzałków	dom, nr 24, ok. 1925 – 1935 r.
47.	Strzałków	dom, nr 30, l. 20. – 30. XX w.
48.	Strzałków	dom, nr 36, ok. 1920 – 1930 r.
49.	Strzałków	dom, nr 50, ok. 1910 – 1920 r.
50.	Strzałków	dom, nr 52, ok. 1920 – 1930 r.
51.	Strzałków	dom, nr 59, ok. 1915 – 1925 r.
52.	Strzałków	dom, nr 61, ok. 1915 – 1925 r.
53.	Trzebienie	dom, nr 22 (d. 21), ok. 1930 - 1932 r.
54.	Trzebienie	dom w zagrodzie, nr 23, l. 20. – 30. XX w.
55.	Trzebienie	budynek gospodarczy w zagrodzie, nr 23, l. 20. – 30. XX w.
56.	Lisków, ul. ks. W.Blizińskiego	kościół par. p.w. Wszystkich Świętych, ok. 1899 – 1901 r.
57.	Lisków, ul. ks.W. Blizińskiego	ogrodzenie i brama z furtkami w zespole kościoła par. p.w. Wszystkich Świętych, ok. 1901 r.
58.	Lisków, ul. ks.W. Blizińskiego	plebania w zespole kościoła par. p.w. Wszystkich Świętych, nr 25, 2 poł. XIX w.
59.	Lisków, ul. ks.W. Blizińskiego	budynek gospodarczy w zespole kościoła par. p.w. Wszystkich Świętych, nr 25, ok. 1910 – 1920 r.
60.	Lisków, ul. ks.W. Blizińskiego	budynek gospodarczy w zespole kościoła par. p.w. Wszystkich Świętych, nr 25, ok. 1910 r.
61.	Lisków, ul. ks.W. Blizińskiego	brama do obejścia plebańskiego w zespole kościoła par., nr 25, ok. 1910r.
62.	Lisków	cmentarz rzymskokatolicki, 2 ćw. XIX w.
63.	Lisków ul. ks.W. Blizińskiego	ogrodzenie z bramą w zespole cmentarza rzymskokatolickiego, 1 ćw. XXw.

64.	Lisków ul. ks.W. Blizińskiego	nagrobek Wandy z Biernackich Dąmbskiej w zespole cmentarza rzym. – kat., ok. 1869 r.
65.	Lisków ul. ks.W. Blizińskiego	figura przydrożna Najświętszego Serca Pana Jezusa, 1935 r. (przy zbiegu z A. Szewczyka)
66.	Lisków ul. ks.W. Blizińskiego	dom, nr 13, ok. 1915 – 1925 r.
67.	Lisków ul. ks.W. Blizińskiego	budynek gospodarczy w zagrodzie, nr 15, ok. 1920 – 1925 r.
68.	Lisków ul. ks.W. Blizińskiego	dom, nr 17, 1926 r.
69.	Lisków ul. ks.W. Blizińskiego	dom, nr 19, ok. 1910 r.
70.	Lisków ul. ks.W. Blizińskiego	Szkoła Powszechna, ob. Szkoła Podstawowa, nr 27, ok. 1925 r.
71.	Lisków ul. ks.W. Blizińskiego	dom, nr 29, 4 ćw. XIX w.
72.	Lisków ul. ks.W. Blizińskiego	dom, nr 30, 1930 r.
73.	Lisków ul. ks.W. Blizińskiego	dom, nr 37, 21 ćw. XX w.
74.	Lisków ul. ks.W. Blizińskiego	młyn, nr 39, 1 ćw. XX w.
75.	Lisków ul. ks.W. Blizińskiego	Dom Ludowy, ob. Bank Spółdzielczy Ziemi Kaliskiej, nr 24, 1908 r.
76.	Lisków ul. ks.W. Blizińskiego	Piekarnia Spółdzielcza, później świetlica, ob. budynek wielofunkcyjny, 1936 r.
77.	Lisków ul. ks.W. Blizińskiego	Urząd Gminy, ob. Urząd Gminy, GOPS, posterunek policji, nr 43, ok. 1935 r.
78.	Lisków ul. ks.W. Blizińskiego	Szkoła Rolniczo-Handlowa, ob. Gimnazjum, nr 44a, 1913 r.
79.	Lisków ul. ks.W. Blizińskiego	dom, nr 45, ok. 1900 – 1910 r.
80.	Lisków ul. ks.W. Blizińskiego	Poczta-Gospoda-Przytułek, ob. Urząd Gminy, nr 56, 1915 r.
81.	Lisków ul. ks.W. Blizińskiego	dom, nr 57, ok. 1915 – 1925 r.
82.	Lisków ul. ks.W. Blizińskiego	~~dom w zagrodzie, nr 62, 1 ćw. XX w.~~ Wykreślony w 1917 r.
83.	Lisków ul. ks.W. Blizińskiego	~~budynek gospodarczy w zagrodzie, nr 62, 1923 r.~~ Wykreślony w 1917 r.
84.	Lisków ul. ks.W. Blizińskiego	budynek gospodarczy, nr 78, l. 30. XX w.
85.	Lisków ul. ks.W. Blizińskiego	dom, nr 91, l. 20. – 30. XX w.
86.	Lisków ul. ks.W. Blizińskiego	dom – pawilon w zespole sierocińca św. Wacława, ob. dom, nr 91a, ok. 1920 r.
87.	Lisków ul. ks.W. Blizińskiego	Sierociniec, ob. Państwowy Dom Dziecka, nr 96, 1932 r., rozbud. W l. 70. XX w.
88.	Lisków ulica Leśna	dom, nr 6, ok. 1930 – 1935 r.
89.	Lisków, ulica Twórców Liskowa	warsztaty w zespole sierocińca św. Wacława, ob. budynek gospodarczy, nr 11, ok. 1925 r.
90.	Lisków, ulica Twórców Liskowa	kuchnia – stołówka w zespole sierocińca św. Wacława, ob. dom, nr 13, ok. 1920 – 1930 r.
91.	Lisków, ulica Twórców Liskowa	budynek gospodarczy w zespole sierocińca św. Wacława, ob. bud. magazyn, ok. 1925 r.
92.	Lisków, ulica Antoniego Szewczyka	dom, nr 2, ok. 1930 r.
93.	Lisków, ulica	dom, nr 26, ok. 1920 – 1925 r.

	Antoniego Szewczyka	
94.	Lisków, ulica Antoniego Szewczyka	dom w zagrodzie, nr 28, l. 20-30. XX w.
95.	Lisków, ulica Antoniego Szewczyka	stodoła w zagrodzie, nr 28, l. 20 – 30. XX w.
96.	Lisków, ulica Antoniego Szewczyka	dom, nr 38, l. 20 – 30. XX w.
97.	Lisków, ulica Rzemieślnicza	dom, nr 3, 1927 r. przebud.
98.	Zakrzyn	budynek gospodarczy w zagrodzie, nr 6, l. 20. – 30. XX w.
99.	Zakrzyn	dom, nr 9, ok. 1890 – 1910 r.
100.	Zakrzyn	dom, nr 10, ok. 1920 – 1930 r.
101.	Zakrzyn	dom, nr 16, ok. 1925 – 1935 r.
102.	Zakrzyn	dom, nr 21, ok. 1925 – 1935 r.
103.	Zakrzyn	dom, (b.n), l. 20 – 30. XX w.
104.	Zakrzyn	dom, nr 41, ok. 1890 – 1900 r.
105.	Zakrzyn	dom, nr 42, 1933 r.
106.	Zakrzyn	dom, nr 45, ok. 1930 r.
107.	Zakrzyn - Baranek	Szkoła, ob. Szkoła Podstawowa nr 3, 1937–1938 r. rozbud. 1989 – 1992r.
108.	Wygoda	dom, nr 36, 1900 r.

Wszelka działalność budowlana na tych terenach oraz przy obiektach wymaga zgody Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Lokalizacja i przebieg:

- stanowisk i zespołów stanowisk archeologicznych,
- kościołów wpisanych do rejestru zabytków,
- obiektów wpisanych do rejestru zabytków,
- cmentarzy (**ZC**),
- historyczny układ ruralistyczny określony strefą ochrony konserwatorskiej w miejscowości Lisków,

zostały pokazane na rysunku Studium – Kierunki zagospodarowania przestrzennego.

Strefy ochrony archeologicznej

W dziedzinie archeologii, do rejestru zabytków archeologicznych na terenie gminy Lisków został wpisany kopiec podworski – grodzisko stożkowate wraz ze strefą ochrony konserwatorskiej we wsi Chrusty – decyzja WKZ Nr 760/A z dn. 31.12.1998 r.

Stanowiska i zespoły stanowisk archeologicznych – wkreślone na mapach: Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego i Kierunki zagospodarowania przestrzennego - wg AZP.

Wszelka działalność budowlana na tych terenach oraz przy obiektach wymaga zgody Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Historyczny układ ruralistyczny określony strefą ochrony konserwatorskiej w miejscowości Lisków.

Zasady ochrony układu ruralistycznego obejmują:

- układ przestrzenny miejscowości określony przez historyczne rozplanowanie placów i ulic, historyczny kształt i wielkość działek oraz ich sposób zagospodarowania, współzależność między zabudową a otwartą przestrzenią, a także wygląd zewnętrzny budowli określony skalą, rozmiarami, stylem, konstrukcją, materiałami, kolorem i wystrojem,
- historyczną linię zabudowy zgodną z tradycyjnym sposobem lokalizacji budynków w linii przy ul. ks. W. Blizińskiego,
- gabaryty obiektów nieprzekraczające historycznej zabudowy, w przypadku powstawania nowych obiektów muszą być dostosowane do powierzchni zabudowy budynków sąsiednich,
- w wyznaczonym terenie dominuje zabudowa małomiasteczkowa i wysokość nowych budynków nie powinna przekraczać wysokości budynków znajdujących się na działkach sąsiednich lub w otoczeniu,
- istniejące przestrzenne dominanty kształtujące panoramę miejscowości, w szczególności zabudowę przy ul. ks. W. Blizińskiego, są obiektami o wysokiej klasie architektonicznej zabudowy sakralnej i międzywojennej zabudowy użyteczności publicznej. Przy budowie nowych obiektów obowiązuje nakaz stosowania materiałów historycznie uzasadnionych o wysokich walorach jakościowych i lokalnej tradycji budowlanej.

Wszelka działalność budowlana na tych terenach oraz przy obiektach wymaga zgody Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.
Na terenie gminy występują także **pomniki i tablice** pamiątkowe, m.in.:
- pomnik na placu przed kościołem w Liskowie – rzeźba ks. prałata Wacława Blizińskiego (1870-1944), proboszcza, społecznika, inicjatora gospodarczych osiągnięć wsi, a w narożnikach cokołu postacie czterech wieśniaków,
- figura Serca Jezusowego w rozwidleniu dróg z 1935 r., na marmurowym cokole napis, ogrodzenie metalowe,
- krzyż i kamień z tablicą upamiętniającą zmarłych na cholerę w czasie epidemii w 1852 r. na dawnym cmentarzu cholerycznym w Liskowie,
- popiersie Tadeusza Kościuszki przed zabytkowym budynkiem Domu Ludowego w Liskowie,
- kamień z tablicą pamiątkową poświęconą Twórcom Liskowa przy ul. ks. Blizińskiego w Liskowie,
- tablica na budynku Szkoły Podstawowej w Liskowie poświęcona Józefowi Wybickiemu twórcy hymnu narodowego,
- tablica na budynku Szkoły Podstawowej w Liskowie upamiętniająca wybudowanie szkoły w 1925 roku z inicjatywy ks. Blizińskiego,
- kamień z tablicą upamiętniającą 700 lat istnienia Liskowa 1293 – 1993 (przed wejściem do budynku szkoły w Liskowie),
- krzyż na rogu ulicy ks. Blizińskiego i Rzgowskiej w Liskowie.

W Studium uznaje się za celowe:
- Ochronę terenów przed niekontrolowaną pod względem estetyki architektonicznej, zabudową niedostosowaną do środowiska kulturowego terenu.
- Wyeliminowanie czynników degradujących historyczne układy ruralistyczne.
- Ochronę krajobrazu związanego przestrzennie z zabytkowymi zespołami i obiektami.
- Zabezpieczenie właściwej ekspozycji zabytkowych zespołów i obiektów.
- Szczególną pielęgnację historycznych obiektów małej architektury, takich jak kapliczki, krzyże przydrożne, figury, pomniki, związane z historią i tradycjami miejscowej ludności.
- Adaptacja i modernizacja elementów zabudowy i krajobrazu do potrzeb współczesnych.
- Dążenie do usunięcia elementów uznanych za zniekształcające założenia i obiekty historyczne.
- Dążenie do odtworzenia elementów zniszczonych, w oparciu o szczegółowe wytyczne określane każdorazowo przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.
- Dostosowanie współczesnych funkcji do wartości zabytkowych zespołów i obiektów.
- Lokalizację nowej zabudowy przede wszystkim w granicach historycznych wsi, wg propozycji zawartej na rysunku Studium.
- Zachowanie terenów zabytkowych cmentarzy w granicach historycznych.
- Rygorystyczne przestrzeganie zakazu lokalizacji jakichkolwiek obiektów na terenach zabytkowych założeń bez uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.
- Wprowadzenie obowiązku uzgadniania z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków prac porządkowych i renowacyjnych na terenach zabytkowych cmentarzy.
- Wprowadzenie obowiązku uzgadniania z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków prac ziemnych na terenach stanowisk i zespołów stanowisk archeologicznych.
- Wprowadzenie obowiązku uzgadniania z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków wszelkich prac w granicach strefy ochrony konserwatorskiej wokół kopca podworskiego – grodziska stożkowatego.

5.5. Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.
5.5.1. Kierunki rozwoju systemów komunikacji.

5.5.1.1. Drogi.
Układ komunikacyjny gminy jest dość dobrze rozbudowany. Istniejące drogi zapewniają dogodny transport na terenie gminy. W związku ze znacznym natężeniem ruchu na drodze wojewódzkiej przechodzącej przez zwartą zabudowę w miejscowości Lisków pożądana jest realizacja północnej obwodnicy Liskowa.

Lokalizacja i przebieg:
- drogi wojewódzkiej (**KDw**)
- dróg powiatowych (**KDp**),
- dróg gminnych (**KDg**),
- projektowanej północnej obwodnicy miejscowości Lisków (**KDG),**
- projektowanych dróg (**KDL**),
- teren obsługi komunikacji – stacja paliw (**KS**),
- tereny obsługi komunikacji – parkingi (**KS**),

został pokazany na rysunku Studium – Kierunki zagospodarowania przestrzennego.

W Studium uznaje się za celowe:

- Dla drogi wojewódzkiej zachowanie parametrów drogi klasy technicznej głównej, zgodnie z ustaleniami Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego.
- Rozwój sieci dróg gminnych, lokalnych i dojazdowych warunkujących powodzenie realizacji przyjętego w Studium programu zabudowy.
- Podjęcie działań na rzecz budowy wszystkich odcinków dróg powiatowych, nieposiadających nawierzchni utwardzonej.
- Sukcesywną modernizację bądź wymianę nawierzchni dróg gminnych.
- Sukcesywną budowę dróg gminnych, nieposiadających nawierzchni utwardzonej.
- Zachowanie właściwej odległości nowopowstającej zabudowy od istniejących i projektowanych dróg.
- Podjęcie działań na rzecz budowy północnej obwodnicy miejscowości Lisków jako drogi klasy technicznej głównej.
- Prowadzenie transportu drogami publicznymi, na zasadach ustalonych przez zarządców tych dróg, adekwatnie do aktualnego stanu technicznego dróg publicznych - zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

5.5.1.2. Komunikacja rowerowa.

Dla podniesienia walorów turystycznych oraz usprawnienia komunikacji w skali lokalnej gminy wskazana jest rozbudowa systemu ścieżek rowerowych. W razie remontu lub budowy dróg należy rozważyć możliwość realizacji dróg rowerowych lub ciągów pieszo-rowerowych. Konieczne jest przeprowadzenie analiz ekonomicznych i badanie zapotrzebowania w tym zakresie, by wskazać optymalne kierunki rozwoju obsługi komunikacji rowerowej. Przy wskazywaniu tras ruchu rowerowego należy uwzględnić walory historyczne i przyrodnicze. W Studium zaproponowano trasę szlaku rowerowego z miejscowości Lisków w kierunku wschodnim drogą przy pomniku upamiętniającym cmentarz choleryczny, dalej przez las do punktu widokowego we wsi Swoboda, a następnie do wsi Strzałków i Chrusty do zabytkowego kopca oraz w kierunku zachodnim w stronę wsi Krzyżówki i dalej do zbiornika Murowaniec w sąsiedniej gminie Koźminek.

Przebieg ścieżek pieszo - rowerowych został pokazany na rysunku Studium – Kierunki zagospodarowania przestrzennego.

5.5.2. Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej.

Gmina Lisków jest dość dobrze wyposażona w sieci infrastruktury technicznej. Niedobory to głównie sieci kanalizacyjne i gazowe.

W Studium uznaje się za konieczne:

w zakresie zaopatrzenia w wodę

- Zaopatrzenie w wodę z wodociągu gminnego, w tym dla celów p.poż.
- Rozbudowę dla przyjętego w Studium programu terenów budowlanych sieci wodociągowych.
- Modernizację istniejących sieci i stacji wodociągowych.
- Przestrzeganie rygorów obowiązujących w strefach ochronnych komunalnych ujęć wód.
- Prowadzenie stałej kontroli jakości wody pitnej.
- Spełnienie norm jakościowych i ilościowych wody, jako podstawowego warunku bytowania człowieka.
- Propagowanie zasady zmniejszania zużycia ilości wody.

w zakresie odprowadzania ścieków

- Spełnienie obowiązku unieszkodliwiania wód zużytych (ścieków) warunkującego utrzymanie właściwego stanu środowiska przyrodniczego.
- Budowę nowych oczyszczalni ścieków (w zależności od potrzeb) oraz systemu sieci kanalizacji sanitarnej na terenach jej nieposiadających.
- Rozbudowę, dla przyjętego w Studium programu terenów budowlanych, sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej.
- Odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej, na teren własny nieutwardzony, do dołów chłonnych lub zbiorników retencyjnych, z zachowaniem przepisów odrębnych.
- Obowiązek podczyszczenia wód opadowych i roztopowych przed ich odprowadzeniem, w przypadku przekroczenia dopuszczalnych wartości zanieczyszczeń określonych w przepisach odrębnych.

- Dla terenów o funkcjach usługowych i produkcyjnych wyposażonych w parkingi lub place postojowe o powierzchni większej niż 0,1 ha, obowiązuje stosowanie nawierzchni przy utwardzeniu terenu wykonanych z materiałów nie przepuszczających wód opadowych do podłoża.
- Wszystkie rozwiązania z zakresu odwodnienia powinny zabezpieczać czystość odbiorników, tj. wód powierzchniowych i gleby, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.
- Odprowadzanie ścieków bytowych do gminnej kanalizacji sanitarnej lub do szczelnych zbiorników bezpodpływowych, do czasu zrealizowania kanalizacji albo do przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach rozproszonej zabudowy zgodnie z przepisami odrębnymi.
- Odprowadzanie ścieków komunalnych i przemysłowych, po ich podczyszczeniu do wymaganych prawem parametrów, do gminnej kanalizacji sanitarnej lub do szczelnych zbiorników bezpodpływowych do czasu zrealizowania kanalizacji.
- Wywóz ścieków magazynowanych w szczelnych zbiornikach bezodpływowych (szambach)
- Wywóz ścieków magazynowanych w szczelnych zbiornikach bezodpływowych (szambach) przez koncesjonowanego przewoźnika do oczyszczalni ścieków do czasu zrealizowania kanalizacji sanitarnej.

w zakresie unieszkodliwiania odpadów

- Spełnienie obowiązku unieszkodliwiania odpadów warunkującego utrzymanie właściwego stanu środowiska przyrodniczego.
- Właściwe zorganizowanie odbioru i wywozu odpadów z terenu gminy, w tym odpadów niebezpiecznych zgodnie z przepisami odrębnymi.
- Kontynuowanie działań na rzecz jak największej segregacji odpadów.
- Gospodarkę odpadami należy prowadzić zgodnie z przepisami odrębnymi, w tym Regulaminem Utrzymania Czystości i Porządku w Gminie, a sposób magazynowania odpadów powinien zabezpieczać środowisko gruntowo-wodne przed zanieczyszczeniem.
- Zorganizowanie na terenie istniejącej oczyszczalni ścieków Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

w zakresie zaopatrzenia w energię

- Z istniejącej sieci energetycznej poprzez jej rozbudowę.
- Ograniczanie zainwestowania (w tym zwłaszcza obiektami przeznaczonymi na pobyt ludzi) w strefie negatywnego oddziaływania elektromagnetycznego istniejącej sieci energetycznej średniego napięcia – wzdłuż wyznaczonych pasów terenu ochronnego.
- Rozbudowę, dla przyjętego w Studium programu terenów budowlanych oraz dla wyznaczonych terenów lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii (oprócz siłowni wiatrowych) nowych sieci energetycznych oraz budowę nowych stacji transformatorowych.
- Modernizację istniejących sieci energetycznych i stacji transformatorowych.
- Większe wykorzystanie energii elektrycznej dla potrzeb grzewczych.
- Wspieranie ekologicznych źródeł energii poprzez możliwość realizacji na terenie gminy urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii – lokalizacja farm paneli fotowoltaicznych (oprócz siłowni wiatrowych), z zastrzeżeniem, iż wyznaczenie konkretnych lokalizacji oraz stref ochronnych winno nastąpić na etapie poprzedzającym wydanie pozwolenia na budowę dla tych obiektów, kiedy to przeprowadzona zostanie stosowna procedura formalno-prawna, jak i dokonane zostaną wymagane prawem uzgodnienia właściwych organów administracji publicznej.
- W przypadku realizacji obiektów budowlanych (obiektów elektroenergetycznych) o wysokości 50 m i wyższych n.p.t. należy każdorazowo zgłaszać zamiar realizacji tej inwestycji do Szefostwa Służby Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych RP, przed wydaniem pozwolenia na budowę.

w zakresie zaopatrzenia w gaz

- Z istniejącej sieci gazowej i poprzez jej rozbudowę .
- Przy realizacji sieci gazowych należy zachować strefy kontrolowane, zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie.
- W Studium adaptuje się gazociąg wysokiego ciśnienia DN 80 wraz ze stacją redukcyjno - pomiarową (G)**.** Wzdłuż gazociągu obowiązuje strefa kontrolowana szerokości 25 m na stronę od osi gazociągu.
- W Studium zaznaczono teren pod planowaną lokalizację gazociągu wysokiego ciśnienia DN 500 MOP 6,3 MPa relacji Kalisz – Piotrków Trybunalski, który w południowej części gminy

przechodzi przez wieś Koźlątków. Wzdłuż gazociągu wyznaczono strefę kontrolowaną szerokości 4 m na stronę od osi gazociągu.

- W strefie kontrolowanej gazociągu nie wolno wznosić budynków, urządzać stałych składów i magazynów, sadzić drzew oraz nie powinna być podejmowana żadna działalność mogąca zagrozić trwałości gazociągu podczas jego eksploatacji.

w zakresie zaopatrzenia w energię cieplną

- Stosowanie w indywidualnych systemach grzewczych nośników niepowodujących nadmiernej emisji zanieczyszczeń, takich jak olej opałowy, gaz, a także stosowania do celów grzewczych energii elektrycznej oraz odnawialnych źródeł energii; w przypadku stosowania indywidualnych systemów grzewczych opalanych paliwami stałymi wskazane jest stosowanie wysokosprawnych kotłów; ww. źródła energii należy również stosować do celów technologicznych,
- Zaleca się budowę scentralizowanych sieci ciepłowniczych.

w zakresie łączności

- Rozbudowę dla przyjętego w Studium programu terenów budowlanych, sieci telekomunikacyjnych zarówno w formie tradycyjnej jak i wykorzystując nowe technologie.
- Rozbudowę i modernizację infrastruktury światłowodowej i objęcie całej gminy zintegrowanym systemem telekomunikacyjnym połączonym z systemami sieci wojewódzkiej i krajowej z zachowaniem w lokalizacji wymogów ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych.
- Rozwój systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych przewodowych i bezprzewodowych stosownie do wzrostu zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne i teleinformatyczne w gminie i regionie.
- Pełną dostępność do łączy telekomunikacyjnych oraz rozwój sieci teleinformatycznych.
- Dla zwiększenia dostępności sieci internetowej i rozwoju społeczeństwa informacyjnego, wskazuje się rozwój szerokopasmowego dostępu do Internetu, rozwój sieci bezprzewodowych - budowę systemu nieodpłatnego dostępu do Internetu.
- Modernizację istniejących linii kablowych, w celu dostosowanie ich do nowych potrzeb.
- Zwiększenie ilości stacji bazowych telefonii komórkowych w celu dostarczenia sygnału do wszystkich rejonów gminy w zależności od potrzeb.
- Realizację inwestycji z zakresu łączności bezprzewodowej, z uwzględnieniem ochrony ludności przed promieniowaniem elektromagnetycznym.
- W przypadku realizacji obiektów budowlanych (w tym wież telefonii komórkowej) o wysokości 50 m i wyższych n.p.t. należy każdorazowo zgłaszać zamiar realizacji tej inwestycji do Szefostwa Służby Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych RP, przed wydaniem pozwolenia na budowę.

w zakresie rurociągu paliwowego

W studium adaptuje się istniejące tereny rurociągu paliwowego wraz ze stacjami zasuw (Rp) i strefą bezpieczeństwa o szerokości 30 m. W strefie bezpieczeństwa nie dopuszcza się lokalizacji budowli i urządzania stałych składów i magazynów oraz zalesiania.

Lokalizacja i przebieg.

- terenu oczyszczalni ścieków z Punktem Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (O),
- gminnych ujęć wód podziemnych wraz z terenami ochrony bezpośredniej (W),
- sieci energetycznych średniego napięcia z pasem terenu ochronnego i terenem stacji 15 kV (E),
- terenu urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii (oprócz elektrowni wiatrowych) (Eo),
- wież telefonii komórkowej (T),
- gazociągu wysokiego ciśnienia DN 80 ze strefą kontrolowaną i terenem pod stację redukcyjno – pomiarową (G),
- planowana lokalizacja gazociągu wysokiego ciśnienia DN 500 MOP 6,3 MPa ze strefą kontrolowaną relacji Kalisz – Piotrków Trybunalski,
- ropociągu paliwowego Płock – Ostrów Wlkp. ze strefą bezpieczeństwa i terenami pod stacjami zasuw (Rp),

zostały pokazane na rysunku Studium – Kierunki zagospodarowania przestrzennego.

5.6. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym.

Inwestycje celu publicznego, które będą realizowane na terenie gminy to przede wszystkim sieci liniowe, drogi, ciągi pieszo – rowerowe oraz ogólnodostępne tereny sportu i rekreacji w Liskowie i Swobodzie.

5.7. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1 ustawy.

Do inwestycji o znaczeniu ponadlokalnym należy droga wojewódzka nr 471 i planowana obwodnica (KDG) miejscowości Lisków oraz planowana lokalizacja gazociągu wysokiego ciśnienia DN 500 MOP 6,3 MPa relacji Kalisz – Piotrków Trybunalski nie umieszczona w planie wojewódzkim.

5.8. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary przestrzeni publicznej.

W niniejszym Studium wyznacza się tereny, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych na terenach występowania lasów i gleb chronionych (I-III kl.).

Wymóg taki wynika z przepisów ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, w oparciu o które konieczne będzie uzyskanie stosownych zgód na przeznaczenie gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne. Procedurę powyższą można przeprowadzić jedynie w ramach opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Studium wyznacza takie tereny w Liskowie pod MN, Madalinie pod PG, Józefowie pod PG, Madalinie pod PG, Małgowie Kolonii pod PG, Swobodzie pod PG i Żychowie pod PU.

Na terenie gminy nie wyznacza się obszarów wymagających wszczęcia postępowania scalania i podziału nieruchomości w rozumieniu przepisów odrębnych.

Nie występują obszary przestrzeni publicznej w rozumieniu ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, dla których należałoby wskazać obowiązek sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

5.9. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.

Zagospodarowanie terenów dotychczas niezurbanizowanych powinno odbywać się w sposób planowy i zgodny z zasadami, które można ustalić kompleksowo tylko poprzez opracowanie planów miejscowych, co gwarantuje rozwój w oparciu o zasady ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju. Proponuje się opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które zapewnią:

- możliwość optymalnego wykorzystania terenów dotychczas niezagospodarowanych,
- stworzenie spójnego, optymalnego układu drogowego,
- ochronę środowiska, przyrody oraz zabytków i obiektów archeologicznych,
- zapobieganie przypadkowej i chaotycznej parcelacji gruntów.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego należy opracować dla terenów rozwojowych, czyli terenów obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz usług wyznaczonych na gruntach rolnych i leśnych wymagających uzyskania zgody na zmianę ich przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne.

Studium wyznacza takie tereny w Liskowie pod PU, Małgowie pod Eo, Pyczku pod PU, Swobodzie pod PU, Zakrzynie Kolonii pod Eo.

5.10. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.

Adaptuje się dotychczasowe, rolnicze bądź leśne użytkowanie obszarów objętych Studium do czasu podjęcia działalności inwestycyjnej na tych terenach.

Kształtowanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej powinno polegać na:

- ochronie terenów najwartościowszych gleb poprzez prowadzenie gospodarki rolnej i hodowlanej zgodnie z Zasadami Zwykłej Dobrej Praktyki Rolniczej oraz Kodeksem Dobrej Praktyki Rolniczej oraz poprzez ograniczanie przeznaczania tych gleb na cele nierolnicze,
- ochronie ekosystemów łąkowych i pastwiskowych a także zieleni śródpolnej, zadrzewień i zakrzaczeń przydrożnych,
- przeciwdziałanie degradacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- ograniczanie spływów powierzchniowych z pól,
- przeciwdziałanie niewłaściwemu urządzaniu pryzm obornikowych i kiszonkowych,
- uszczelnianiu istniejących zbiorników gnojówki i gnojowicy,
- ograniczanie stosowania szczególnie szkodliwych środków ochrony roślin,
- poprawa rozwiązań w zakresie prawidłowego stosowania nawozów organicznych, mineralnych środków ochrony roślin z uwzględnieniem wymagań dla roślin uprawnych oraz zachowanie optymalnych terminów agrotechnicznych,

- prowadzenie uprawy rolnej na terenach przeznaczonych docelowo na inne funkcje do czasu przekształcenia ich na cele nierolnicze,
- rozwój firm związanych z przetwórstwem produkcji rolnej i obsługą rolnictwa,
- zwiększanie powierzchni gospodarstw rolnych w celu bardziej efektywnej gospodarki rolnej,
- zalesianie terenów najsłabszych gleb,
- przeciwdziałanie rozdrabnianiu gruntów rolnych poprzez nie rozpraszanie zabudowy.

Na terenach przeznaczonych w Studium pod działalność z zakresu wydobywania kopalin adaptuje się dotychczasowe rolnicze i leśne użytkowanie ze wskazaniem, po zakończeniu eksploatacji, na rolniczy bądź leśny kierunek rekultywacji czy też wykorzystanie tego terenu na utworzenie zbiorników wodnych dla celów rekreacyjnych i małej retencji.

Gmina Lisków charakteryzuje się bardzo małą lesistością 10%. Zdecydowana większość to lasy prywatne. Lasy państwowe są w zarządzie Nadleśnictwa Kalisz.
Gospodarkę leśną należy prowadzić na podstawie zatwierdzonych planów urządzania lasów i uproszczonych planów urządzania lasów, które określają zasady prowadzenia gospodarki leśnej w sposób zrównoważony.

Kształtowanie leśnej przestrzeni produkcyjnej powinno odbywać się poprzez następujące działania:

- zachowanie istniejących lasów,
- ochronę walorów krajobrazowych leśnych przestrzeni,
- odnawianie lasów,
- prowadzenie wyrębów tylko w sytuacjach koniecznych,
- zalesianie terenów najsłabszych gleb zgodnie z warunkami siedliskowymi.

5.11. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych.

Na terenach objętych Studium nie występują obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych. Osuwanie się mas ziemnych może nastąpić w trakcie eksploatacji kruszywa przy niewłaściwie prowadzonej eksploatacji. Wymagać to będzie zabezpieczenia przed tego rodzaju możliwością. Obowiązkowa rekultywacja wyrobisk winna być tak prowadzona, aby wykluczyć możliwość osuwania się mas ziemnych.

5.12. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.

Niniejsze Studium ustala możliwość wydobywania kopalin wraz z lokalizacją obiektów i urządzeń towarzyszących, niezbędnym układem komunikacyjnym i infrastrukturą techniczną.
Dla terenów tych należy wyznaczyć w złożu kopaliny filar ochronny. Filar ten winien być wyznaczony na podstawie i w zgodzie z obowiązującymi przepisami.

5.13. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady.

Na terenach objętych Studium nie występują obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej.

5.14. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji.

Niniejsze Studium ustala – na terenach objętych opracowaniem - możliwość wydobywania kopalin wraz z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi, niezbędnym układem komunikacyjnym i infrastrukturą techniczną. Tereny te będą wymagać rekultywacji po zakończeniu eksploatacji powierzchniowej. Niniejsze Studium ustala, iż pożądanym kierunkiem rekultywacji jest przywrócenie tych terenów do użytkowania rolniczego lub leśnego. Istnieje również możliwość wykorzystania tego terenu na cele małej retencji.
Na terenach objętych Studium nie występują tereny wymagające remediacji.

5.15. Obszary zdegradowane.

Na terenie gminy Lisków występują obszary zdegradowane na skutek działalności górniczej związanej z wydobywaniem kopalin. Tereny te będą wymagać rekultywacji po zakończeniu eksploatacji powierzchniowej.

5.16. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych.

Na terenie gminy nie występują tereny zamknięte oraz ich strefy ochronne.

5.17. Obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie.

Na terenie gminy nie występują obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym związane z uwarunkowaniami lub potrzebami zagospodarowania.

5.18. Obszary, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu.

Na rysunku studium wskazano miejsca lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii (z wyłączeniem elektrowni wiatrowych) oznaczonych symbolem Eo, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, które ograniczają się do granic obszaru inwestycji.
Na rysunku kierunków studium zaznaczono szrafem obszary, na których może być zlokalizowana ww. inwestycja, co jest jednocześnie granicą strefy ochronnej.
Dla terenów tych przyjęto następujące ustalenia:

1) planowane inwestycje należy realizować zgodnie z przepisami oraz obowiązującymi normami,
2) możliwość lokalizacji farm paneli fotowoltaicznych lub porównywalnych urządzeń produkujących energię elektryczną (z wyłączeniem elektrowni wiatrowych) wraz z niezbędną infrastrukturą w obszarach wyznaczonych szrafem na rysunku kierunków studium,
3) strefa ochronna i oddziaływanie od ww. inwestycji musi się zamknąć w granicach terenu wyznaczonego na kierunkach studium oznaczonego szrafem,
4) możliwość lokalizacji na terenach oznaczonych symbolem PU urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, z zastrzeżeniem, że ich oddziaływanie nie będzie wykraczać poza granice terenu, do którego inwestor posiada tytuł prawny,
5) ścisłe określenie granic nastąpi na etapie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

6. DZIAŁ SZÓSTY – UZASADNIENIE I SYNTEZA

Studium jest aktem kierownictwa wewnętrznego. Ustalenia Studium są wykładnią polityki przestrzennej władz gminy w odniesieniu do całego obszaru, ale nie są bezpośrednio podstawą decyzji administracyjnych. Celem tego dokumentu jest określenie uwarunkowań, kierunków zagospodarowania oraz polityki przestrzennej gminy, w tym realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

Niniejsze opracowanie sporządzono na podstawie uchwały Nr XXV/179/2016 Rady Gminy Lisków z dnia 29 grudnia 2016 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lisków.
W **rozdziale pierwszym** przedstawiono **metodologię prac** – materiał informacyjny i metodyczny niezbędny do prawidłowego zapisu Studium.
W **rozdziale drugim** omówiono powiązania gminy z regionem.
W **rozdziale trzecim** określone zostały uwarunkowania rozwoju gminy. Uwarunkowania – to etap, w którym zostały zebrane wszystkie dostępne informacje o gminie. Baza ta została stworzona zarówno poprzez inwentaryzację bezpośrednio przeprowadzoną na terenie gminy jak i poprzez informacje zebrane od szeregu instytucji, przedsiębiorstw oraz z dostępnych dokumentacji. Zebrane dane zostały ocenione. W ten sposób otrzymano stan istniejący oraz jego ocenę. Na bazie zebranych informacji dokonano ich przetworzenia w celu określenia uwarunkowań przestrzennego rozwoju gminy.
W **rozdziale czwartym** przedstawiono uwarunkowania zewnętrzne i uwarunkowania wewnętrzne - podsumowanie.
W rozdziale **piątym** przedstawiono kierunki rozwoju przestrzennego, ochrony walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego, rozwoju rolnictwa, przemysłu, infrastruktury społecznej i technicznej oraz systemu komunikacji.

Na przyjęte kierunki zagospodarowania gminy zasadniczy wpływ będą miały: cele rozwoju i uwarunkowania ich realizacji wynikające z istniejącego stanu zagospodarowania przestrzennego gminy, wpływu regionalnego i krajowego, a także założenia rozwoju społeczno – gospodarczego oraz zgłoszone wnioski i wydane decyzje administracyjne.
Ilość wydanych decyzji w latach 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018 r.
Decyzje o warunkach zabudowy w ilości 33, 35, 47, 50, 45, 59, 46, 46, 51. Razem 412 decyzje.
Decyzje – dot. inwestycji celu publicznego – w latach 2010 do 2018 w ilości 34 wydał Wójt.
Najwięcej decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego wydano na terenie miejscowości gminnej – w Liskowie (12 decyzji) i Strzałkowie (4 decyzje). W latach 2010 – 2018 najwięcej decyzji wydano na cele zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, bo aż 42,2% i zabudowy zagrodowej – 39,9%. Najmniej wydano decyzji na cele zabudowy usługowej (5%) i zabudowy produkcyjno-magazynowej (5,3%). Najwięcej decyzji wydano w miejscowości Lisków (114), Zakrzyn (37), Koźlątków (30) i Strzałków (28). Wskazuje to na potrzebę objęcia części tych miejscowości, szczególnie Liskowa, miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Decyzje bowiem wydawane w przypadku braku planu miejscowego mogą przyczynić się do chaotycznej zabudowy. Uwzględniane są wtedy głównie czynniki ekonomiczne właścicieli, a pomija się sprawę ładu przestrzennego. Może to również

prowadzić do problemów związanych z brakiem rezerw pod komunikację, uniemożliwienie lub zwiększenie kosztów zapewnienia przez gminę sieci infrastruktury technicznej.

Istotnym elementem w projekcie Studium było określenie kierunków i zasad rozwiązań komunikacyjnych dotyczących komunikacji drogowej i układu ścieżek pieszo – rowerowych.

Szczegółowo określone zostały kierunki polityki przestrzennej dotyczące rozwiązań z zakresu infrastruktury technicznej, tj.: zaopatrzenia w wodę, odprowadzenia ścieków, elektroenergetyki, zaopatrzenia w ciepło, w gaz, telekomunikacji i gospodarki odpadami.

Podstawowe ustalenia polityki przestrzennej w odniesieniu do gminy dotyczą zapewnienia warunków rozwoju zrównoważonego, tj. takiej organizacji przestrzennej, która eliminowałaby konflikty między ochroną środowiska i dóbr kultury, a rozwojem gospodarczym i działaniami na rzecz poprawy warunków życia mieszkańców.

W zakresie ochrony środowiska za najważniejsze uznaje się nienaruszalność najcenniejszych elementów systemu przyrodniczego, ochronę i kształtowanie systemu terenów otwartych, rekultywacje obszarów zdegradowanych, konieczność ochrony wód podziemnych, ochronę gruntów najwyższych klas bonitacyjnych. Określono tereny o dużych walorach przyrodniczych, wyznaczono strefę kształtowania systemu przyrodniczego gminy, opisano aspekty związane z rekultywacją terenów poeksploatacyjnych, ochroną i wykorzystaniem wód, ochroną gleb, powietrza atmosferycznego, przed hałasem, sposobem zagospodarowania terenów otwartych, leśnych, obszarów rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

Przedmiotem polityki przestrzennej gminy w zakresie wartości kulturowych i krajobrazowych są zarówno obiekty objęte ochroną na podstawie przepisów odrębnych (wpisane do rejestru zabytków oraz objęte gminną ewidencją zabytków) jak i obiekty nie objęte ochroną prawną, a reprezentujące wysokie walory historyczne.

W przekazanych przez Wojewodę Wielkopolskiego wnioskach skierowanych do projektu Studium na etapie prac wstępnych, nie wskazano żadnych zadań rządowych oraz odpowiednich programów z tym związanych na szczeblu województwa służących realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym.

W „Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego", autorstwa Wielkopolskiego Biura Planowania Przestrzennego w Poznaniu (uchwała nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 marca 2019 r.) – zapisane zostały również propozycje zadań o znaczeniu ponadlokalnym:

- komunikacji:
  - istniejąca droga wojewódzka nr 471 Opatówek – Koźminek – Lisków – Droga 83 (Dąbrowa), klasy technicznej głównej (G),
  - budowa obwodnicy miejscowości Liskowa.

Ponadto w studium uwzględniono zapisane w planie województwa:

- istniejący gazociąg odboczny wysokiego ciśnienia DN 80 Lisków - Zakrzyn ze stacją redukcyjno – pomiarową I st. w Zakrzynie,
- istniejący rurociąg paliwowy relacji Płock - Ostrów Wlkp.,
- zapisy dotyczące ochrony cennych przyrodniczo obszarów mokradłowych i przebiegu wzdłuż północno – zachodniej granicy gminy lądowego krajowego korytarza ekologicznego.

Do podstawowych celów polityki przestrzennej dotyczącej rolniczej przestrzeni produkcyjnej zalicza się utworzenie stosunkowo trwałych kompleksów przestrzeni rolniczej, odpornych na zmienne warunki rozwoju gminy, dla utrwalenia pewności ekonomicznej użytkowania;

nastawienie produkcji na powiększający się ilościowo rynek zbytu gminy i bliskości miasta Kalisza, zainteresowany zaopatrzeniem w produkty świeże; stwarzanie trwałych warunków pracy i zamieszkania rolnikom decydującym się na wyłączne utrzymanie z rolnictwa, z dopuszczeniem usług.

W projekcie Studium określono również zakazy i ograniczenia wynikające z uwarunkowań ekofizjograficznych, w tym również w aspekcie związanym z gospodarką leśną. Ważnym ustaleniem dotyczącym polityki rozwoju gospodarczego gminy jest przeciwdziałanie niekorzystnym zjawiskom gospodarczym i społecznym.

Gospodarowanie całością gruntów położonych na terenie gminy ma za zadanie w szczególności zabezpieczenie interesów publicznych, zwiększenie efektywności wykorzystania gruntów budowlanych i równowagę rynku nieruchomości.

Z uwagi na ogólny charakter Studium, celem zapewnienia elastyczności jego ustaleń określono następujące zasady:

- wyznaczone w Studium funkcje mają charakter podstawowy i dopuszcza się ich wzbogacenie o funkcje uzupełniające, lecz nie kolidujące z funkcją podstawową,
- wyznaczone granice terenów są orientacyjne do uściślenia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

W Studium określono obszary, dla których sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe i postulowane.